

Instans: Kommunstyrelsen
Tid: 2017-12-18 kl.08:30
Plats: Sämsjön (B) Kommunhuset

Johnny Carlsson
Kommunstyrelsens ordförande

Emelie Cergic-Boberg
Sekreterare

Förslag på justerare:

Samtliga ärenden har beretts av kommunstyrelsens ordförande. I samtliga beslutsärenden föreslås kommunstyrelsen besluta i enlighet med förvaltningens/tidigare nämnds förslag till beslut om inget annat framgår av ordförandeskrivelse.

Information:

- KS = slutgiltigt beslut fattas i Kommunstyrelsen.
- KF = slutgiltigt beslut fattas i Kommunfullmäktige.
- Info = Information.
- Ett X markerar att handlingar finns bifogade i kallelsen.
- VS markerar att handlingar presenteras vid sammanträdet.

<i>KL</i>	<i>NR</i>	<i>Besluts -organ</i>	<i>Ärende</i>	<i>DNR</i>	<i>Handlingar bifogas</i>	<i>Föredragande/ Kommentar</i>
			Sammanträdet öppnande			Ordförande
			Upprop			Tf. kanslichef
			Val av justerare och tid för justering			Ordförande
08.35	1	KS	Information om energirådgivning 2018		--	Tf BoM-chef
08.50	2	KS	Information – Utvärdering av Vision 2020, Våga – Vilja – Växa	KS 176/2017	--	Kommunchef
09.00	3	KF	Proprieborgen för Herrljunga Hotellfastighets AB	KS 240/2017	X	Ekonomichef
09.10	4	KF	Proprieborgen för Herrljunga vatten AB	KS 259/2017	X	Ekonomichef
09.15	5	KF	Proprieborgen för Herrljungabostäder AB	KS 260/2017	X	Ekonomichef
09.20	6	KF	Proprieborgen för Nossan förvaltningsaktiebolag	KS 261/2017	X	Ekonomichef
09.25	7	KF	Proprieborgen Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler	KS 262/2017	X	Ekonomichef
10.00	8	KF	Hantering av balanserad fordran Herrljunga Folkets park	KS 238/2017	X	Ekonomichef
10.10	9	KF	Ramväxlingar av kapitalkostnadspott och kapitalkostnader för verksamhetslokaler - internhyror	KS 254/2017	X	Ekonomichef
10.30	10	KF	Revidering av ansöknings- och tillsynsavgifter enligt alkohollagen, tobakslagen och lag om handel med vissa receptfria läkemedel	KS 253/2017	X	Ordförande
10.40	11	KF	Revidering av lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljö	KS 250/2017	X	Ordförande
10.50	12	KF	Svar på medborgarförslag angående utökad gatubelysning i Hudene	KS 182/2017	X	Ordförande
11.00	13	KS	Införande av heltid som norm	KS 233/2017	X	Personalchef
11.30	14	KS	Ansökan om projektmedel för marknadsföring - Fokus Herrljunga	KS 255/2017	X	Kommunchef

<i>KL</i>	<i>NR</i>	<i>Besluts -organ</i>	<i>Ärende</i>	<i>DNR</i>	<i>Handlingar bifogas</i>	<i>Föredragande/ Kommentar</i>
11.40	15	KF	Utreda den framtida hanteringen av Besöksnäringen i Herrljunga kommun	KS 196/2017	X	Kommunchef
11.50	16	KS	Ledande ställning bland de anställda	KS 257/2017	X	Kommunchef
12.00	17	KS	Instruktion för befattningen ledande ställning bland de anställda i kommunen	KS 265/2017	X	Kommunchef

<i>NR</i>	<i>Meddelandeförteckning</i>	<i>DNR</i>	<i>Handlingar bifogas</i>
1	Direktionsprotokoll Sjuhärads kommunalförbund 2017-11-10	KS 3/2017	X
2	Månadsuppföljning socialnämnden 2017-10-31	Postlista KS 59/2017	X
3	Protokoll kommunstyrelsens arbetsutskott 2017-12-04	Protokoll i närarkiv	X
4	Protokoll Sjuhärads samordningsförbund 2017-11-16	KS 2/2017	X
5	Protokoll ägardialog 2017-12-04	-	X
6	Cirkulär från SKL – ny kommunallag	Postlista KS 61/2017	X
7	Protokoll från lokala pensionärs- och funktionshinderrådet 2017-11-22	Pärm i närarkiv	X
8	Skrivelse från kommunal rörande införande av heltid som norm	KS 233/2017	X
9	Information SmåKoms möte	--	X

<i>NR</i>	<i>Delegeringsbeslut</i>	<i>DNR</i>	<i>Handlingar bifogas</i>
1	Undertecknande av handling MMV fiber gällande borgensförbindelse	KS 180/2015	--
2	Beslut att inte lämna ut allmän handling i enlighet med KS delegeringsordning, punkt A.8	KS 258/2017	--
3	Revidering av attesträtter 2018 för kommunstyrelsen	KS 242/2017	X

Proprieborgen Herrljunga Hotellfastighets AB

Sammanfattning

Kommuninvests jurister föreslår nya formuleringar i beslut gällande borgensförbindelser för Herrljunga kommuns bolag. Detta för att det juridiskt ska fungera vid eventuella återkrav. Om nya lånebehov uppstår hos bolagen eller om det finns anledning att skriva ner proprieborgens ram utifrån rådande lånesituation, tas beloppsramen om i nytt beslut. Beslutet är därmed inte bundet till ett enskilt år utan gäller så länge skulden finns kvar hos Kommuninvest.

För Herrljunga Hotellfastighets AB är proprieborgens ram oförändrad. Aktuell låneskuld för Herrljunga Hotellfastighets AB hos Kommuninvest är 6 600 000 kr.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2017-12-04

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar, att såsom för egen skuld ingå borgen för **Herrljunga Hotellfastighets ABs** låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om **6 600 000 kr**, jämte därpå löpande ränta och kostnader.

Linda Rudenwall
Ekonomichef

Expedieras till: Herrljunga Hotellfastighets AB, Nossan Förvaltningsaktiebolag, Kommuninvest
För kännedom till: Namn namn, titel, organisatoriskt tillhörighet

Proprieborgen Herrljunga Vatten AB

Sammanfattning

Kommuninvests jurister föreslår nya formuleringar i beslut gällande borgensförbindelser för Herrljunga kommuns bolag. Detta för att det juridiskt ska fungera vid eventuella återkrav. Om nya lånebehov uppstår hos bolagen eller om det finns anledning att skriva ner proprieborgens ram utifrån rådande lånesituation, tas beloppsramen om i nytt beslut. Beslutet är därmed inte bundet till ett enskilt år utan gäller så länge skulden finns kvar hos Kommuninvest.

För Herrljunga Vatten AB är proprieborgens ram oförändrad. Aktuell låneskuld för Herrljunga Vatten AB hos Kommuninvest är 30 000 000 kr.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2017-12-04

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar, att såsom för egen skuld ingå borgen för **Herrljunga Vatten ABs** låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om **30 000 000 kr**, jämte därpå löpande ränta och kostnader.

Linda Rudenwall
Ekonomichef

Expedieras till: Herrljunga Vatten AB, Nossan Förvaltningsaktiebolag, Kommuninvest
För kännedom till: Namn namn, titel, organisatoriskt tillhörighet

Proprieborgen Herrljungabostäder AB

Sammanfattning

Kommuninvests jurister föreslår nya formuleringar i beslut gällande borgensförbindelser för Herrljunga kommuns bolag. Detta för att det juridiskt ska fungera vid eventuella återkrav. Om nya lånebehov uppstår hos bolagen eller om det finns anledning att skriva ner proprieborgens ram utifrån rådande lånesituation, tas beloppsramen om i nytt beslut. Beslutet är därmed inte bundet till ett enskilt år utan gäller så länge skulden finns kvar hos Kommuninvest.

För Herrljungabostäder AB är proprieborgens ram oförändrad. En avrundning har dock skett från 151 596 550 kr till 151 600 000 kr. Aktuell låneskuld för Herrljungabostäder AB hos Kommuninvest är 150 300 000 kr.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2017-12-04

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar, att såsom för egen skuld ingå borgen för **Herrljungabostäder ABs** låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om **151 600 000 kr**, jämte därpå löpande ränta och kostnader.

Linda Rudenwall

Ekonomichef

Expedieras till: Herrljungabostäder AB, Nossan Förvaltningsaktiebolag, Kommuninvest
För kännedom Namn namn, titel, organisatoriskt tillhörighet
till:

Proprieborgen Nossans Förvaltningsaktiebolag

Sammanfattning

Kommuninvests jurister föreslår nya formuleringar i beslut gällande borgensförbindelser för Herrljunga kommuns bolag. Detta för att det juridiskt ska fungera vid eventuella återkrav. Om nya lånebehov uppstår hos bolagen eller om det finns anledning att skriva ner proprieborgens ram utifrån rådande lånesituation, tas beloppsramen om i nytt beslut. Beslutet är därmed inte bundet till ett enskilt år utan gäller så länge skulden finns kvar hos Kommuninvest.

För Nossan Förvaltningsaktiebolag sänks ramen för proprieborgen från 95 140 000 kr till 60 000 000 kr. Detta då ett av lånen amorterats och den aktuella skulden totalt är 59 650 000 kr.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2017-12-04

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar, att såsom för egen skuld ingå borgen för **Nossan Förvaltningsaktiebolags** låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om **60 000 000 kr**, jämte därpå löpande ränta och kostnader.

Linda Rudenwall
Ekonomichef

Expedieras till: Nossans förvaltningsaktiebolag, Kommuninvest
För kännedom Namn namn, titel, organisatoriskt tillhörighet
till:

Proprieborgen Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler

Sammanfattning

Kommuninvests jurister föreslår nya formuleringar i beslut gällande borgensförbindelser för Herrljunga kommuns bolag. Detta för att det juridiskt ska fungera vid eventuella återkrav. Om nya lånebehov uppstår hos bolagen eller om det finns anledning att skriva ner proprieborgens ram utifrån rådande lånesituation, tas beloppsramen om i nytt beslut. Beslutet är därmed inte bundet till ett enskilt år utan gäller så länge skulden finns kvar hos Kommuninvest.

För Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler är proprieborgens ram oförändrad. Aktuell låneskuld för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler hos Kommuninvest är 156 300 000 kr.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2017-12-04

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar, att såsom för egen skuld ingå borgen för **Stiftelsen Herrljunga Industrilokalers** låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om **179 000 000 kr**, jämte därpå löpande ränta och kostnader.

Linda Rudenwall
Ekonomichef

Expedieras till: Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler, Nossan Förvaltningsaktiebolag, Kommuninvest
För kännedom till: Namn namn, titel, organisatoriskt tillhörighet

Hantering av balanserad fordran Herrljunga Folkets park

Sammanfattning

Föreningen Herrljunga Folkets Park har sedan 1984 ett amorterings- och räntefritt lån om 100 tkr hos Herrljunga kommun. Under åren som gått har föreningen med jämna mellanrum begärt uppskov av amortering, vilket har beviljats av Kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktige beviljade även den 12 maj 2009 ett amorterings- och räntefritt lån om totalt 1 200 tkr som avsåg medfinansiering av investeringar i föreningens fastighet. Enligt Kommunfullmäktiges beslut ska stödet maximalt ha en löptid om 30 år från utbetalningstillfället. Under denna löptid ska kommunen enligt beslut årligen, i samband med upprättande av årsbokslut, ta ställning till hur stor del av lånet som ska avskrivas. Varje sådan avskrivning ska kostnadsföras som föreningsbidrag. Någon avskrivning av lånet har till dags dato inte gjorts. Auktoriserade revisorer från PwC, har vid upprättande av årsredovisning 2016 påpekat att lån utan amortering bör i sin helhet ses som ett bidrag och således belasta resultaträkningen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2017-11-10

KS § 194/2007

KS § 168/2008

KS § 37/2009

KS § 55/2009

KF § 54/2009

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige att besluta att:

- Aktivera fordran på Herrljunga Folkets park om 1,2 mkr som ett bidrag. Kostnaden för bidraget belastar kommunens konto för finanserna.
- En avbetalningsplan upprättas mellan Herrljunga Folkets park och Herrljunga kommun gällande lånet/fordran om 100 tkr

Linda Rudenwall
Ekonomichef

Expedieras till: Kommunfullmäktige
För kännedom Ekonomichefen
till:

Bakgrund

Föreningen Herrljunga Folkets Park har sedan 1984 ett amorterings- och räntefritt lån om 100 000 kr hos Herrljunga kommun. Under åren som gått har föreningen med jämna mellanrum begärt uppskov av amortering, vilket har beviljats av Kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktige beviljade även den 12 maj 2009 ett amorterings- och räntefritt lån om totalt 1 200 000 kr som avsåg medfinansiering av investeringar i föreningens fastighet. Enligt Kommunfullmäktiges beslut ska stödet maximalt ha en löptid om 30 år från utbetalningstillfället. Under denna löptid ska kommunen enligt beslut årligen, i samband med upprättande av årsbokslut, ta ställning till hur stor del av lånet som ska avskrivas. Varje sådan avskrivning ska kostnadsföras som föreningsbidrag. Någon avskrivning av lånet har till dags dato inte gjorts.

Auktoriserade revisorer från PwC, har vid upprättande av årsredovisning 2016 påpekat att lån utan amortering bör i sin helhet ses som ett bidrag och således belasta resultaträkningen.

Den 13 november 2017 träffade Kommunstyrelsens presidium föreningen Herrljunga Folkets park och förde en dialog kring historiken och hur föreningens ekonomi och verksamhet ser ut just nu.

Kommunstyrelsen 2007-11-19, KS § 194

Föreningen Herrljunga Folkets Park ansöker om investeringsbidrag för utbyggnad av den danshall som uppfördes år 2006 (efter branden). Utbyggnaden avser invändiga toaletter, garderob och kök med serveringsutrymmen.

Totalkostnaden för projekterad och anbudsberäknad utbyggnad är 4 325 000 kr inkl stolar och bord. Statsbidrag ska sökas från Boverket, som kan bidra med 50% av kostnaden under förutsättning att kommunen ger bidrag med 30%. Kommunens del blir då 1 267 000:-.

Ansökan avslås med hänvisning till kommunfullmäktiges beslut i samband med budget för år 2008.

Kommunstyrelsen 2008-10-13, KS § 168

Föreningen Herrljunga Folkets Park har inkommit med förnyad ansökan om investeringsbidrag för byggnation av toaletter, garderob och kök med serveringsutrymme. Vid kommunstyrelsens sammanträde föreslår Kurt Härsmar (c) att ärendet ska kompletteras med mer beslutsunderlag.

Kommunstyrelsen avvaktar mer beslutsunderlag i ärendet.

Kommunstyrelsen 2009-03-09, KS § 37

Föreningen Herrljunga Folkets Park har inkommit med förnyad ansökan om investeringsbidrag för byggnation av toaletter, garderob och kök med serveringsutrymme. Man framhåller i ansökan vilka möjligheter utbyggnaden kan ge för framtiden samt att lokalerna delvis kan fungera som ersättning för Gamla kommunalhuset, som nu inte är tillgängligt för allmänheten.

Kommunchefen och tf ekonomichefen har informerat om de redovisningsregler som gäller.

Ordföranden redovisar även preliminärt uttalande från Öhrlings Pricewaterhouse Coopers (som anlitas av kommunrevisionen). I detta framhålls att kommunen inte uppfyller god redovisningssed och krav på rättvisande räkenskaper genom att besluta bokföra det obudgerade bidraget år 2008.

KOMMUNSTYRELSENS FÖRSLAG

1. Kommunfullmäktige beviljar föreningen Herrljunga Folkets Park bidrag med 30% av kostnaden (max 1,2 milj kr) för byggnation av toaletter, garderob och kök med serveringsutrymme enligt ansökan inkommen 2009-03-06. En förutsättning är att bidrag beviljas av Boverket.
2. Bidraget bokförs på år 2008 under kommunstyrelsens verksamhetsområde. Utbetalning sker sedan projektet genomförts.

Kommunstyrelsen 2009-04-09, KS § 55

Efter kommunstyrelsens beslut har kommunrevisionen uttalat att förfarandet med bokföring av bidraget på 2008 strider mot god redovisningssed och innebär att kommunstyrelsens och därmed hela kommunens årsredovisning inte uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper. Detta har lett till att fullmäktiges ordförande inte anser sig kunna ta upp årsredovisningen för behandling i kommunfullmäktige.

Vid kommunstyrelsens sammanträde kompletterar ordföranden med förslaget att stödet redan nu beslutas komma att ske genom ett ränte- och amorteringsfritt lån.

KOMMUNSTYRELSENS BESLUT

Kommunstyrelsen upphäver av juridiska skäl sitt beslut 2009-03-09 § 37 om bidrag till Herrljunga Folkets Park.

KOMMUNSTYRELSENS FÖRSLAG

Kommunfullmäktige beslutar att Herrljunga kommun kommer att bidra med 30 % av kostnaden (max 1,2 milj kr) för Herrljunga Folkets Parks byggnation av toaletter, garderob och kök med serveringsutrymme. En förutsättning är att bidrag beviljas av Boverket. Stödet kommer att ges genom ett ränte- och amorteringsfritt lån när ärendet blir aktuellt.

Kommunfullmäktige 2009-05-12, KF § 54

KOMMUNFULLMÄKTIGE BESLUTAR

Herrljunga kommun bidrar med 30 % av kostnaden (max 1,2 milj kr) till föreningen ”Herrljunga Folkets Parks” byggnation av toaletter, garderob och kök med serveringsutrymme. En förutsättning är att bidrag även beviljas av Boverket.

Stödet kommer att ges som ett ränte- och amorteringsfritt lån som löper på maximalt 30 år från utbetalningstillfället. Under denna löptid kommer kommunen årligen, i samband med upprättande av årsbokslut, att ta ställning till hur stor del av lånet som ska avskrivas. Varje sådan avskrivning kostnadsförs som föreningsbidrag.

Lånets ränte- och amorteringsfrihet förutsätter att föreningen, och den anläggning lånet avser, finns kvar under lånets löptid. Ändrade omständigheterna medför att kommunen omprövar ovanstående lånevillkor.

Ekonomisk bedömning

Herrljunga kommuns prognos, upprättad per 31/10 2017, visar att årets resultat kommer att hamna på drygt 20 mkr, vilket är cirka 9 mkr bättre än budget. Om Kommunfullmäktige beslutar enligt detta förslag innebär det en resultatförsämring med totalt 1,2 mkr. Den ekonomiska bedömningen är att Herrljunga kommun kan ta beslutet för 2017 då kommunen visar en prognos som innebär att resultatet i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag befinner sig runt 4 %.

Ramväxling kapitalkostnadspott 2018 samt kapitalkostnader avseende internhyror

Sammanfattning

Denna ramväxling består av två delar;

- 1) Kapitalkostnader flyttas från internhyrorna, vilka är budgeterade på respektive verksamhetsnämnd, till Tekniska nämnden.

Internhyrorna består i nuläget av följande delar: kapitalkostnader (avskrivningar och internränta), fastighetsskötsel, el, värme och övrig förbrukning. I detta förslag till beslut kommer kapitalkostnadsdelen i hyrorna att flyttas från verksamhetsnämnderna till Tekniska nämnden. Denna hantering kommer att förenkla hanteringen av kapitalkostnader samt att kapitalkostnaderna kan hanteras som en helhet i Tekniska nämnden. En annan fördel med att genomföra denna ramväxling är att återrapportering till SCB i Räkenskapsammandraget (RS) blir mer rättvisande.

Beloppen som föreslås att ramväxlas avseende internhyra är:

NÄMND/styrelse	Belopp kr
Kommunstyrelsen	-841 406
Bildningsnämnden*	-10 706 460
Socialnämnden*	-5 085 542
Bygg och miljönämnden	-952 985
Tekniska nämnden	17 586 393

*Notera att en del av ramväxlingen regleras genom ett lägre måltidspris då kökens hyror också justerats.

- 2) Kapitalkostnadspotten som räknades fram i budgetprocessen 2018-2020 avseende 2018 års budget, fördelas ut på respektive nämnd utifrån beslutade investeringar.

I budgeten som beslutades på kommunfullmäktige den 14/11 2017, framgår det att den totala kapitalkostnadspotten är -2 506 tkr. Anledningen till att potten är negativ är att internräntan har sänkts från 2,5 % till 1,75 %.

Beloppen som föreslås att ramväxlas avseende kapitalkostnadspotten är:

NÄMND/styrelse	Belopp kr
Kommunstyrelsen	-219 954
Bildningsnämnden	85 165
Socialnämnden	138 073
Bygg och miljönämnden	125 738
Del av komponentöverskott	-1 607 778
Tekniska nämnden	-1 027 244
Total summa enligt beslutad kapitalkostnadspott:	-2 506 000

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2017-12-04

Budget och verksamhetsplan KF/2017§121

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta om ramväxling i enlighet med följande tabell:

NÄMND/Styrelse	Hyra	Kapitalkostnads- pott	Summa ramväxling
Kommunstyrelsen	-841 406	-219 954	-1 061 360
Bildningsnämnden	-10 706 460	85 165	-10 621 295
Socialnämnden	-5 085 542	138 073	-4 947 469
Bygg och miljönämnden	-952 985	125 738	-827 247
Tekniska nämnden	17 586 393	-2 635 022	14 951 371
Total summa enligt beslutad kapitalkostnadspott:	0	-2 506 000	-2 506 000

Linda Rudenwall
Ekonomichef

Expedieras till: Tekniska nämnden, Bildningsnämnden, Socialnämnden, Bygg och miljönämnden
För kännedom Namn namn, titel, organisatoriskt tillhörighet
till:

SN § 114

DNR SN 91/2017

Revidering av ansöknings- och tillsynsavgifter

Sammanfattning

Herrljunga kommun ingår i Tillståndsenheten I Samverkan. Tillståndsenheten ombesörjer upprätthållandet och genomförandet av arbete i enlighet med alkohollagen, tobakslagen och elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare i all fall där kommunen inte specifikt måste fatta beslut enligt lag. Detta innebär att kommunen köper tjänsterna av Lidköpings kommun.

Tillståndsenheten har tagit fram rekommendationer på ansöknings- och tillsynsavgifter enligt alkohollagen, tobakslagen och lag om handel med vissa receptfria läkemedel samt e-cigaretter.

Ändringen sedan förra avgifterna är ett tillägg av avgift e-cigaretter med påfyllningsbehållare som har tillkommit i socialnämndens ansvars område sedan förra avgifterna antogs.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2017-11-13

Ansöknings- och tillsynsavgifter (bilaga 1, SN § 114/2017-11-18)

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Ansöknings- och tillsynsavgifter godkänns och överlämnas till kommunfullmäktige för fastställande.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Socialnämndens beslut

1. Ansöknings- och tillsynsavgifter godkänns och överlämnas till kommunfullmäktige för fastställande (bilaga 1, SN § 114/2017-11-18).

Expedieras till: Kommunfullmäktige
För kännedom
till:

Ansöknings- och tillsynsavgifter enligt alkohollagen, tobakslagen och lag om handel med vissa receptfria läkemedel samt e-cigarett

Sammanfattning

Herrljunga kommun ingår i Tillståndsenheten I Samverkan. Tillståndsenheten ombesörjer upprätthållandet och genomförandet av arbete i enlighet med alkohollagen, tobakslagen och elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare i all fall där kommunen inte specifikt måste fatta beslut enligt lag. Detta innebär att kommunen köper tjänsterna av Lidköpings kommun.

Tillståndsenheten har tagit fram rekommendationer på ansöknings- och tillsynsavgifter enligt alkohollagen, tobakslagen och lag om handel med vissa receptfria läkemedel samt e-cigarett.

Ändringen sedan förra avgifterna är ett tillägg av avgift e-cigarett med påfyllnadsbehållare som har tillkommit i socialnämndens ansvars område sedan förra avgifterna antogs.

Beslutsunderlag

Ansöknings- och tillsynsavgifter

Förslag till beslut

Ansöknings- och tillsynsavgifter godkänns och överlämnas till kommunfullmäktige för fastställande

Linnea Holm
Stabschef

Expedieras till: Namn namn, titel, organisatoriskt tillhörighet
För kännedom till: Namn namn, titel, organisatoriskt tillhörighet

Bakgrund

Lidköpings kommun har tagit fram rekommendationer för ansöknings- och tillsynsavgifter. Övriga kommuner som för nuvarande ingår i tillståndsenheten (från 1 januari 2018 kommer enheten utökas med ytterligare kommuner från Skaraborg) kommer föreslå kommunfullmäktige att anta rekommendationen från Lidköping förutom Vårgårda som har tagit fram egna avgifter.

Ekonomisk bedömning

Herrljunga kommun köper tjänsterna kring arbetet enligt alkohollagen, tobakslagen och elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare samt läkemedel. Kommunens kostnad för dessa tjänster uppgår till 220 tkr/år. Intäkterna för 2017 uppgår till ca 110 tkr vilket innebär att tjänsten går 110 tkr/år minus.

Juridisk bedömning

Enligt alkohollagen kap 8 § 10 får kommunfullmäktige besluta om de ansöknings- och tillsynsavgifter. Dock får dessa avgifter inte överstiga kommunens självkostnad (Kommunallagen).

DIARIENUMMER: SN-2017-91
FASTSTÄLLD:
VERSION: 1
SENAST REVIDERAD: -
GILTIG TILL: Tillsvidare
DOKUMENTANSVAR: Socialchef

Ansöknings- och tillsynsavgifter enligt alkohollagen, tobakslagen och lag om handel med vissa receptfria läkemedel *Socialförvaltningen*

Tillämpas från och med 2018-01-01

Ansökningsavgifter

Stadigvarande serveringstillstånd

Allmänheten, slutet sällskap eller cateringverksamhet i slutna sällskap	8 000 kr
Paustillstånd	5 000 kr
Ändringar i tillståndet stadigvarande (t.ex. serveringstid, utökad serveringsyta, alkoholdryck)	3 500 kr
Ändringar i stadigvarande tillstånd tillfälligt (t.ex. enstaka tillfällen, serveringstid, utökad serveringsyta)	600 kr
Provsmakning vid tillverkning	6 000 kr
Konkursförvaltare (max 3 mån)	3 000 kr
Ändringar i ägarförhållande med samma juridiska person/ Bolagsändring	4 500 kr
Servering vid gemensamt serveringsutrymme	4 000 kr

Tillfälliga serveringstillstånd

Allmänheten längre än tre dagar	6 500 kr
Allmänheten upp till 3 dagar	5 500 kr
Slutna sällskap	800 kr
Slutna sällskap sammanhängande dagar – plus 100 kr/dag	100 kr
Paustillstånd (max 3 mån)	1 000 kr
Provsmakning vid arrangemang	4 000 kr
Servering i gemensamt serverings utrymme (max 1 mån)	1 000 kr

Övrigt

Kunskapsprov (ingår möjlighet till två stycken omprov)	1 500 kr

Tillsynsavgifter

Tillsynsavgifterna består av en fast del och en rörlig del. Fast del innefattar avgift för förebyggande och inre tillsyn av alla stadigvarande serveringstillstånd.

Rörlig del innefattar yttre tillsyn på alla stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten baseras på omsättningen i kronor per år.

Avgifterna debiteras 1 gång per år i förskott och försäljnings-/serveringsställe.

Serveringstillstånd

Grundavgift tillsyn årligen

Grupp A: Stadigvarande slutna tillstånd till föreningar 2 500 kr
som ej driver försäljning med vinstintresse, samt restauranger med tillstånd till kl. 22.00.

Grupp B: Restauranger med tillstånd till kl. 00.00 4 000 kr

Grupp C: Restauranger med tillstånd till kl. 01.00 5 000 kr

Grupp C: Restauranger med tillstånd till kl. 02.00 6 000 kr

Tillsynsavgift omsättning

0 – 50 000 kr	750 kr
50 001 – 100 000 kr	1 500 kr
100 001 – 250 000 kr	3 000 kr
250 001 – 500 000 kr	6 000 kr
500 001 – 1 000 000 kr	8 000 kr
1 000 001 – 5 000 000 kr	12 000 kr
5 000 001 – 10 000 000 kr	13 000 kr
10 000 001 –	14 000 kr

Försäljning av folköl, tobak och receptfria läkemedel

Detaljhandel/servering av:

Folköl 1 500 kr

Tobak 1 500 kr

Receptfria läkemedel 1 500 kr

E-cigarettor och påfyllningsbehållare 1 500 kr

Avgifterna:

Debiteras 1 gång per år i förskott och försäljnings-/serveringsställe.

BMN § 61

BMN 022/17

REVIDERING AV KOMMUNENS LOKALA FÖRESKRIFTER FÖR ATT SKYDDA MÄNNISKORS HÄLSA OCH MILJÖ

Då kommunens webbsida görs om och att uppdatering sker i vårt avtal med kommunjägarna så finns vissa brister i de lokala föreskrifterna för att skydda människors hälsa och miljö när det gäller skyddsjakt. Bedömningen är att det behöver beskrivas klarare vad som gäller vid skyddsjakt. Miljöenheten föreslår kommunfullmäktige att följande skrivning bör tillfogas:

Skyddsjakt

Skyddsjakt får endast ske utav kommunens utsedda kommunjägare, deras uppdrag är att undanröja olägenhet för människors hälsa och miljö. Med olägenhet för människors hälsa avses störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig.

Detta är reglerat i 9 kap 3§ Miljöbalken.

Presidiets förslag till beslut

Bygg- och miljönämnden föreslår kommunfullmäktige att miljöenhetens förslag skrivs in i föreskrifterna.

Förslaget överlämnas till kommunstyrelsen.

BYGG- OCH MILJÖNÄMNDENS BESLUT

Enligt presidiets förslag till beslut.

TN § 130

DNR TK 236/2017

Svar på medborgarförslag angående utökad gatubelysning i Hudene

Sammanfattning

Ett medborgarförslag har inkommit 2017-08-30 från Gerhard Franklin i Herrljunga. Förslaget är att:

"...gatubelysningen i Hudene utökas från Ljungholmen till korsningen vid väg 181."

Kommunstyrelsen har i mars 2016 antagit en cykelstrategi med prioritering av utbyggnadsobjekt. Beslutet innehåller de prioriteringar av utbyggnad gällande cykelvägar som kommunen vill göra, fördelat på kort-, längre- och lång sikt. Cykelväg längs landsväg 1929/1933 mellan Hudene och Herrljunga finns med bland de prioriterade utbyggnadsobjekten. Förslaget är att gång- och cykelväg byggs i etapp 1 fram till väg 181 och i etapp 2 till Hudene skola.

Gång- och cykelväg (GC) för den sträcka som medborgarförslaget föreslår bedöms förbättra trafiksäkerheten i större utsträckning än vad belysning längs sträckan gör. Dessutom finns risk att belysning som sätts upp före ny GC-väg antingen hamnar på fel sida av vägen eller behöver flyttas när GC-väg byggs. Den föreslagna sträckan är ca 320 meter. Med avstånd på ca 40 meter mellan belysningspunkterna beräknas kostnaden till ca 360 tkr.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2017-10-24

Medborgarförslag "Utökad gatubelysning i Hudene"

Cykelstrategi med prioritering av utbyggnadsobjekt 2017-2019

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag:

- Medborgarförslaget beaktas i planeringen av framtida GC-väg längs den föreslagna sträckan.
- Kommunfullmäktige föreslås anse medborgarförslaget besvarat.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Tekniska nämndens beslut

1. Medborgarförslaget beaktas i planeringen av framtida GC-väg längs den föreslagna sträckan.
2. Kommunfullmäktige föreslås anse medborgarförslaget besvarat.

Expedieras till: Kommunfullmäktige via kommunstyrelsen

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS
FÖRVALTNING
Marie Granberg-Klasson
Personalchef

Tjänsteskrivelse
2017-12-06
Dnr KS 233/2017
Sid 1 av 3

Handlingsplan - "Införande av heltid som norm"

Sammanfattning

Följande ärendebeskrivning i enlighet med tecknat gällande avtal och utifrån nuvarande förutsättningar.

Kommunfullmäktige förväntas fastställa förutsättningar för införande av "Heltid som norm" 20171212.

I enlighet med tecknat gällande avtal och utifrån nuvarande förutsättningar. Kommunfullmäktige förväntas fastställa förutsättningar för införande av "Heltid som norm" 20171212. Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och Kommunal har kommit överens om att heltid ska vara norm och att fler ska arbeta heltid. År 2016 tecknade Sveriges kommuner och landsting tillsammans med Kommunal ett centralavtal - HÖK 16 gällande "Heltid som norm". I enlighet med avtalet ska alla arbetsgivare planera för hur andelen medarbetare som arbetar heltid ska öka. En plan för arbetet ska finnas på plats senast den 31 december 2017. Planen ska utgå från verksamhetens behov och resurser. Den ska stämmas av årligen fram till den 31 maj 2021 och på så sätt fungera som utgångspunkt för det fortsatta arbetet.

Herrljunga kommuns handlingsplan har tagits fram i samverkan mellan Kommunal och arbetsgivare, undertecknat 2017-12-06. I enlighet med handlingsplanen ska hela kommunen sträva efter att bli en heltidsorganisation. Som ett steg i detta arbete ska ett projekt "Heltid som norm" påbörjats under januari 2018 och ska bedrivas under två års tid. Genomförandet kommer att ske successivt och i etapper, både på kommunövergripande nivå och ute i verksamheter. I syfte att underlätta genomförandet av förändringsarbete ska inledningsvis två piloter genomföras. Piloterna avser två verksamheter inom den förvaltning där utmaningen är störst, nämligen Socialförvaltningen. Kommunal har föreslagit *Hemvården* och *Hemgården*.

För budgetåret 2018 beräknas kostnaden för projektgenomförande enligt ovan till 200 tkr. Finansiering sker inom budgetram 2018 och inom antagna Verksamhets- och Ekonomistyrningsprinciper för Herrljunga kommun.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad, 2017-12-06

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner handlingsplanen "Införande av heltid som norm – heltidsanställningar och heltidsarbete."

Finansiering sker inom budgetram och inom antagna Verksamhets- och Ekonomistyrningsprinciper för Herrljunga kommun.

Marie Granberg-Klasson
Personalchef

Expedieras till: Kommunfullmäktige
För kännedom HR
till:

Bakgrund

Herrljunga kommun har tagit ett aktivt beslut att arbeta för att bli en mer attraktiv arbetsgivare. Målsättningen är att få så bra organisation som möjligt där alla ges förutsättningar att vara med i arbetet för hållbara tjänster och arbetstider. Inom ramen för denna målsättning finns dock strävan efter att inte bara öka antalet medarbetare som har en heltidsanställning, utan att fler också arbetar heltid. Detta mål stöds av det centrala avtal som Sveriges kommuner och Kommunal tecknade 2016 – HÖK16. Avtalet innebär att Sveriges kommuner senast 2021 ska ha heltid som norm för alla anställda.

I syfte att framgångsrikt kunna lyckas med alla målsättningar har en handlingsplan tagits fram i samverkan med Kommunal. I enlighet med handlingsplanen ska hela kommunen sträva efter att bli en heltidsorganisation. Arbetet ska inledningsvis bedrivas i form av ett projekt. Projektet ska genomföras under 2018-2019. Målsättningar för projektet är att

- Alla medarbetare som nyanställs ska anställas på heltid.
- Alla deltidsanställda ska erbjudas heltidsarbete.
- Fler av dem som redan har en heltidsanställning men av olika anledningar jobbar deltid i dag, ska erbjudas heltidsarbete.

När heltid införs bör dessutom en sammanhållen arbetstid eftersträvas.

För budgetåret 2018 beräknas kostnaden för projektgenomförande enligt ovan till 200 tkr. Finansiering sker inom budgetram 2018 och inom antagna Verksamhets- och Ekonomistyrningsprinciper för Herrljunga kommun.
För budgetåret 2019 beräknas kostnaden för projektgenomförande enligt ovan till 400 tkr. Finansiering sker inom budgetram för 2019 och inom antagna Verksamhets- och Ekonomistyrningsprinciper för Herrljunga kommun.

Ekonomisk bedömning

Utgångspunkten för det långsiktiga perspektivet är att utökningen av de deltidsanställdas arbetstid ska finansieras genom minskat behov av timavlönade och fyllnadstid. Det som blir den stora utmaningen för projektet är att inte skapa en ökning av sådana kostnader som är löpande i organisationen, såsom till exempel lönekostnader eller kostnader för bemanningsplanering och schemaläggning. Det är därför viktigt att arbeta fram en heltidsmodell som bevarar kontinuitet, kvalitet och effektivitet i så stor utsträckning som möjligt. För att lyckas med detta krävs att:

- arbeta gemensamt för att lösa heltid för alla, med ett solidariskt synsätt
- öka samplaneringen i bemanningsprocessen inom och mellan verksamheter och områden
- öka medarbetarnas rörlighet över enhets- och områdesgränser
- införa flexibel arbetstidsförläggning som frångår tidigare fasta arbetstidsscheman
- öka samordningen avseende kommunens vikariehantering
- förankra förändringen bland kommunens medarbetare

Jämställdhetsbeskrivning

Att arbeta för att heltid blir norm är viktigt ur ett jämställdhetsperspektiv. Det övergripande målet för jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sitt eget liv. Denna målsättning innefattar ekonomisk jämställdhet och innebär att kvinnor och män ska

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS
FÖRVALTNING
Marie Granberg-Klasson

Tjänsteskrivelse
2017-12-06
DNR KS 233/2017 102
Sid 3 av 3

ha samma möjligheter och villkor i fråga om betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut. I Herrljunga kommun har 38 % deltidsanställning, varav 91 % kvinnor och 9 % män. Det övergripande syftet med projektet är att skapa förutsättningar för alla medarbetare, oavsett kön, att kunna försörja sig på sin lön under sitt arbetsliv.

Samverkan

Herrljunga kommuns handlingsplan har tagits fram i samverkan mellan Kommunal och arbetsgivare, undertecknat 2017-12-06. I enlighet med handlingsplanen ska hela kommunen sträva efter att bli en heltidsorganisation.

Motivering av förslag till beslut

Att införa heltid som norm är ett stort förändringsarbete som tar tid. För att lyckas med genomförandet i projektet krävs en samsyn i kommunorganisationen och en gemensam grund att stå på. Det är viktigt att förändringsarbetet får ett tydligt stöd i form av en handlingsplan för genomförandet med start den 1 januari 2018.

2017-12-08

Förslag till handlingsplan

”Införande av heltid som norm”

-

”###cfutp###lod###prgovsokl###

I enlighet med tecknat gällande avtal och utifrån nuvarande förutsättningar.
Kommunfullmäktige förväntas fastställa förutsättningar för införande av ”Heltid som norm” 20171212.

Handlingsplan

2017-12-31

Framtagen i samverkan mellan:

Kommunledningen, Herrljunga kommun och Kommunal

Innehåll

1. Inledning	3
1.1 Bakgrund	3
1.2 Viktiga utgångspunkter	3
1.2.1 Jämställdhetsaspekt	3
1.2.2 Krav på planering för heltid	4
1.3 Projektets syfte, mål och förväntade effekter	5
1.3.1 Syfte.....	5
1.3.2 Mål.....	5
1.3.3 Förväntade effekter.....	5
2. Omvärldsperspektiv	5
2.1. Nationellt perspektiv	5
2.2 Andra kommuners erfarenheter	6
2.2.1 Studiebesök i Orust och Lidköpings kommuner.....	7
2.3 Ekonomiaspekt	7
3. Nuläge i Herrljunga kommun	8
3.1 Heltids- och deltidsanställda, rekryteringsbehov.....	8
4. Planering och genomförande.....	9
4.1 Projektorganisation - roller, ansvar och befogenheter	9
4.1.1 Tidsplan för mötesplanering (revideras vid behov)	10
4.2 Kommunövergripande aktiviteter	10
4.2.1 Förståelse för bemanningsprocessen och bemanningsekonomi	10
4.2.2 Webbaserat stöd via TimeCare	11
4.3 Genomförande av piloter i Socialförvaltningens verksamheter	11
4.4 Övergripande aktivitets- och tidsplan	12
4.5 Ändringshantering.....	13
4.6 Överlämning av projektresultat och avslutning	13
Bilaga 1. Sammanställning av övergripande projektkostnader.....	14

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Herrljunga kommun har tagit ett aktivt beslut att arbeta för att bli en mer attraktiv arbetsgivare.¹ Som ett steg i detta arbete har kommunfullmäktige beslutat om att alla som idag har tillsvidareanställning ska ha rätt att arbeta heltid samt att de som önskar ska ha möjlighet till deltid om verksamheten så tillåter. Målsättningen är att få så bra organisation som möjligt där alla ges förutsättningar att vara med i arbetet för hållbara tjänster och arbetstider. Inom ramen för denna målsättning finns dock strävan efter att inte bara öka antalet medarbetare som har en heltidsanställning, utan att fler också arbetar heltid. I syfte att framgångsrikt kunna lyckas med alla målsättningar ska arbetet inledningsvis bedrivas i form av ett projekt. Projektet ska genomföras under 2018-2019.

1.2 Viktiga utgångspunkter

1.2.1 Jämställdhetsaspekt

Att arbeta för att heltid blir norm är viktigt ur ett jämställdhetsperspektiv. Det övergripande målet för jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sitt eget liv. Denna målsättning innefattar ekonomisk jämställdhet och innebär att ”kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut”.² Tyngdpunkten ligger på de ekonomiska villkor kvinnor och män har som individer. Delmålet omfattar att kvinnor och män ska ha samma möjligheter och förutsättningar när det gäller tillgången till arbete och att de ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om anställnings-, löne- och andra arbetsvillkor samt utvecklingsmöjligheter i arbetet. Inom kommunal sektor är det en övervägande majoritet av de deltidsarbetande kvinnorna som arbetar deltid till följd av att det saknas heltidstjänster. Bland Kommunals medlemmar uppger var fjärde medlem att den huvudsakliga anledningen till att de arbetar deltid är att det är för svårt att få heltidsarbete.³ I Herrljunga kommun har 38 % deltidsanställning, varav 91 % kvinnor och 9 % män.⁴

---

¹ Personalpolitiskt program för Herrljunga kommun, antaget av kommunfullmäktige § 40, 2010-05-04

² PROP. 2016/17:1 Bilaga 3, Ekonomisk jämställdhet mellan kvinnor och män

³ ”Deltid som otrygghet och strategi – en rapport om deltidsarbete bland kommunals medlemmar”, 2017, s.17.

⁴ Avser ofrivillig och frivillig deltid

1.2.2 Krav på planering för heltid

”Den 31 maj 2021 ska heltid och tillsvidareanställningar vara en självklarhet i välfärden. Inte bara vid nyanställning utan heltid ska också bli vanligare bland de som redan är anställda. Tillsammans ska vi se till att löftet om heltid infrias. Det finns inga andra alternativ.”⁵

Kommunal och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har kommit överens om att heltid ska vara norm och att fler ska arbeta heltid.⁶ Välfärdens behov av kompetens behöver tryggas. Samtidigt behöver välfärdssektorn erbjuda attraktiva anställningar. Heltid som norm kan i förlängningen dessutom minska behovet av visstidsanställningar och leda till ökad jämställdhet.

Målet är att tillsvidareanställning på heltid är det normala vid nyanställning och att redan anställda medarbetare ska arbeta heltid i högre utsträckning än i dag. Heltidsarbete ökar det ekonomiska oberoendet och gör att fler klarar sin egen försörjning. När fler arbetar heltid uppstår dessutom positiva effekter för yrkenas attraktivitet, framtida kompetensförsörjning och jämställdhet.

SKL och Kommunal är överens om tre mål:

1. Alla medarbetare som nyanställs ska anställas på heltid.
2. Alla deltidsanställda ska erbjudas heltidsarbete.
3. Fler av dem som redan har en heltidsanställning men av olika anledningar jobbar deltid i dag, ska erbjudas heltidsarbete.

Av det centrala kollektivavtalet framgår också att alla arbetsgivare ska planera för hur andelen medarbetare som arbetar heltid ska öka. När heltid införs bör dessutom en sammanhållen arbetstid utan delade turer eftersträvas. En plan för arbetet ska finnas på plats senast den 31 december 2017. Planen ska utgå från verksamhetens behov och resurser. Den ska stämmas av årligen fram till den 31 maj 2021 och på så sätt fungera som utgångspunkt för det fortsatta arbetet. De centrala parterna rekommenderar att arbetsgivaren och Kommunal tar fram planen tillsammans, exempelvis i en partsgemensam arbetsgrupp. Planen ska omfatta Kommunals avtalsområde, men det är önskvärt att hela organisationen strävar efter att bli en heltidsorganisation. Som stöd i kommuners lokala arbete har SKL och Kommunal tagit fram ett förslag på frågeställningar som ska beaktas i samband med framtagandet av lokala handlingsplaner.⁷ Ett antal arbetsgivarrepresentanter tillsammans med fackliga representanter från Herrljunga kommun deltog den 23 mars under en workshop, anordnad av SKL och Kommunal där frågeställningarna presenterades.

---

⁵ Heltid.nu/Verktyg, SKL och Kommunal

⁶ Centralt kollektivavtal mellan SKL och Kommunal, HÖK 16, bilaga 3

⁷ Frågeställningarna kommer inledningsvis att beaktas inom ramen för projektets pilotverksamheter, se 4.3.

1.3 Projektets syfte, mål och förväntade effekter

1.3.1 Syfte

Det övergripande syftet med projektet är att skapa förutsättningar för alla medarbetare att kunna försörja sig på sin lön under sitt arbetsliv.

Projektet ska bidra till att Herrljunga kommun ska bli mer attraktiv arbetsgivare och ökar sina möjligheter med lyckad kompetensförsörjning i framtiden.

Syftet med projektet är också att tydliggöra vilka modeller och arbetssätt som kan vara framgångsrika för att fler ska arbeta heltid inom kommunen.

1.3.2 Mål

Målsättningar för projektet är att

- Alla medarbetare som nyanställs ska anställas på heltid.
- Alla deltidsanställda ska erbjudas heltidsarbete.
- Fler av dem som redan har en heltidsanställning men av olika anledningar jobbar deltid i dag, ska eftersträva heltidsarbete.

När heltid införs bör dessutom sammanhållen arbetstid eftersträvas.

1.3.3 Förväntade effekter

De effekter som projektet ska leda till är:

- Alla medarbetare är nöjda med sin sysselsättningsgrad
- Fler arbetar heltid
- En flexibel och väl fungerande bemanningsplanering
- Fler sökande till tjänster
- Kvalitetssäkrad kompetensförsörjning

2. Omvärldsperspektiv

2.1. Nationellt perspektiv

Heltid i välfärden är en viktig fråga för hela Sverige. Att fler arbetar heltid är avgörande om framtidens rekryteringsbehov ska kunna mötas och bidra till ett mer jämställt samhälle. Att arbeta heltid är viktigt också för den enskilde individen. Genom att gå från deltid till heltid ökar inkomsten varje månad, vilket gör det lättare att klara räkningarna, starta ett sparande eller lägga mer pengar på fritidsaktiviteter. En ökad inkomst ger också en högre

pension.

Välfärdens behov av personal är mycket stort de närmaste åren, och efterfrågan ser inte ut att minska. Skolan, vården och omsorgen behöver rekrytera hundratusentals nya medarbetare de närmsta åren. Genom att ta tillvara befintlig kompetens på ett bättre sätt kan man både minska rekryteringsbehovet och samtidigt få tillgång till mer personal. Det förutsätter att deltidsarbete ersätts med heltidsarbete. När fler går från deltid till heltid ställs nya krav på verksamheten. Det behövs ett nytänk i bemanning och schemaläggning tillsammans med ett bibehållet fokus på arbetsmiljö.

Många kommuner och landsting har redan infört rätt till heltid för sina anställda, några håller på att utreda och införa och ytterligare några har ännu inte kommit igång. Det finns en stark opinion som är för införandet av heltid som norm, men det finns också de som är emot. Flera av dom som är avvaktande hävdar att införande av heltid som norm riskerar att bli kostnadsdrivande. Den ekonomiska aspekten tas upp och diskuteras närmare under rubriken Ekonomiaspekt.

2.2 Andra kommuners erfarenheter

Översyn av verksamheten och nytänk när heltid införs är en aspekt som många kommuner lyfter fram. Några medskick till de kommuner som ska eller överväger att införa heltid som norm sammanfattas i följande citat:

”Ta jämställdhet på allvar. Det är en självklarhet att alla tjänster ska vara heltid. När det gäller vården och allt som har med människor att göra får en höra ”visst heltid, men det kostar så mycket så då måste vi skära ned för annars har vi inte råd med så många”. Sådant hör en däremot aldrig när det gäller tekniska verken. Det här är skattefinansierad verksamhet och då måste politikerna ta sitt ansvar. Samhället ska vara lika för alla. Alla ska ha en inkomst som den klarar sig på och få en dräglig pension.”⁸

”Målet för projektet ”Helt rätt i Berg” var att fler ska både vilja och orka arbeta heltid. Det ställer krav på arbetsmiljön och förmågan att hantera förändringar. Jämställdhetsaspekten är mycket viktig. När vi frågar anställda varför de inte vill jobba heltid svarar de ofta att de inte orkar eftersom jobbet är för tungt. Dessutom upplever många att de redan har ett heltidsjobb hemma.”⁹

”Se heltid och deltid som en möjlighet för att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla personal idag och i framtiden. Se heltider som ett sätt att lyckas, både ekonomiskt som med våra brukare/kunder”¹⁰

Det som också är gemensamt för kommuner som infört heltid som norm är att de funnit lösningen i en förbättrad samordning av hanteringen av tillgänglig arbetstid och arbetskraft inom och mellan förvaltningar/verksamheter.

En ökad rörlighet inom kommunorganisationen (medarbetare som utför arbete på fler än ett arbetsställe, förutsatt att de har kompetens för uppgiften), införande av flexibel arbetstidsförläggning, i form av lokala avtal och arbetstidsmodeller är ytterligare exempel på framgångsfaktorer.

⁸ ”Åtta kommuner om heltid”, citat från Karlstads kommun, s.18

⁹ Åtta kommuner om heltid”, citat från Bergs kommun, s. 22

¹⁰ ”Heltidsprojektet”, Karlskoga och Degerfors kommuner, s. 14

2.2.1 Studiebesök i Orust och Lidköpings kommuner

Inom ramen för förstudien har arbetsgivarrepresentanter samt fackliga representanter från Herrljunga kommun genomfört ett studiebesök i Orust och ett i Lidköpings kommun. Två viktiga framgångsfaktorer som utgör grunden för Orust kommuns arbete med införande av heltid som norm är:

”Vi tar gemensamt ansvar för heltidsfrågan

Att ta gemensamt ansvar innebär att lösa det solidariskt. Vårt avtal omfattar alla anställda och att alla får samma anställningsvillkor i avseendet med heltid som norm. Detta innebär att säkerställa att det inte hamnar på enskilda enheter eller medarbetare att lösa frågan.”

”Vi tar ett helhetsgrepp om bemanningen

Att ta helhetsgrepp om frågan handlar om att se över vår bemanningsprocess i stort samt förutsättningar för hur schema läggs. Detta är nödvändigt för att leva upp till gällande regler och uppnå den en god arbetsmiljö samt kvalitet.”

Övriga framgångsfaktorer som lyftes under möten i båda kommuner och som också är värda att beakta i vårt fortsatta arbete är ett lokalt kollektivavtal om heltid som utgör en ram; vikten av att driva utvecklingsarbetet partsgemensamt och visa det tydligt för medarbetare; skapa tid för delaktighet; ta helhetsgrepp om bemanningen samt förtydliga det gemensamma ansvaret för heltidsfrågan.

2.3 Ekonomiaspekt

En fråga som ofta kommer upp är om det blir dyrare, eller kanske billigare, att bedriva verksamheten när fler anställda arbetar heltid. Flera kommuner har tillfälligt tillfört extra resurser under införandet av heltid t.ex. för projektledning, utbildning och samverkan.

Utgångspunkten för det långsiktiga perspektivet är att utökningen av de deltidsanställdas arbetstid ska finansieras genom minskat behov av timavlönade och fyllnadstid. En verksamhet som infört rätten till heltid ska inte behöva kosta mer än vad den gjorde inledningsvis. Det som blir den stora utmaningen för projektet i vår kommun är att inte skapa en ökning av sådana kostnader som är löpande i organisationen, såsom till exempel lönekostnader eller kostnader för bemanningsplanering och schemaläggning. Det är därför viktigt att arbeta fram en heltidsmodell som bevarar kontinuitet, kvalitet och effektivitet i så stor utsträckning som möjligt. För att lyckas med detta krävs att

- arbeta gemensamt för att lösa heltid för alla, med ett solidariskt synsätt
- öka samplaneringen i bemanningsprocessen inom och mellan verksamheter och områden
- öka medarbetarnas rörlighet över enhets- och områdesgränser
- införa flexibel arbetstidsförläggning som frångår tidigare fasta arbetstidsscheman
- öka samordningen avseende kommunens vikariehantering
- förankra förändringen bland kommunens medarbetare

3. Nuläge i Herrljunga kommun

3.1 Heltids- och deltidsanställda, rekryteringsbehov

Herrljunga kommun har 724 tillsvidareanställda medarbetare.¹¹ Av dessa har cirka 62 procent en heltidsanställning i grunden. Arbetande på heltid motsvarar 52 procent. Det placerar kommunen på plats 259 i rankingen över andelen heltidsanställda i landets kommuner.

Inom kommunen är det främst tre förvaltningar som innehar en uttalad deltidsproblematik – Social-, Bildnings- och Teknisk förvaltning

Tabell 1. Andel deltidsanställda i Herrljunga kommun, 2017-05-30¹²

Förvaltning	Andel deltidsanställda	Andel kvinnor som arbetar deltid	Andel män som arbetar deltid	Antal anställda kvinnor	Antal anställda män
Bildningsförvaltning	25 %	23 %	3 %	247	44
Social förvaltning	53 %	50 %	3 %	280	39
Teknisk förvaltning	32 %	30 %	2 %	51	28
Kommunstyrelsens förvaltning	3 %	-	3 %	7	4
Övrig verksamhet¹³	-	-	-	11	13
Hela kommunen	38 %	35 %	3 %	596	128

Som nämndes tidigare i rapporten uppger var fjärde av Kommunals medlem att den huvudsakliga anledningen till att de arbetar deltid är att det är för svårt att få heltidsarbete. Mot denna bakgrund väljer många att fylla upp sin tid genom att arbeta mertid då möjlighet finns. I Herrljunga kommun motsvarade fyllnadstiden under år 2016, 13322 timmar vilket motsvarar ca 6,73 årsarbetare.¹⁴ Kostnaden för fyllnadstiden motsvarade 2 123 493, 41 kr Kostanden för fyllnadstid som tas ut i ledighet ingår inte i beloppet.

¹¹ Enligt uppgifter från Utdata

¹² Avser frivillig och ofrivillig deltid

¹³ Avser Bygg och miljöförvaltning och förvaltning Servicenämnd

¹⁴ Heltidsmättet skiljer sig åt mellan olika yrkesgrupper

Inom de närmaste fem åren kommer rekryteringsbehovet i Herrljunga kommun, på grund pensionsavgång motsvara 111 tjänster. Under år 2016 annonserades 179 tillsvidare tjänster varav 105 med anställning på heltid, 52 tjänster med anställning på deltid samt 22 tjänster med anställning på heltid/deltid.¹⁵

4. Planering och genomförande

4.1 Projektorganisation - roller, ansvar och befogenheter

Att införa heltid är ett stort förändringsarbete som tar tid. Det är viktigt att förändringsarbetet får ett tydligt stöd i form av en särskild projektorganisation för genomförandet med start under 1: a kvartal 2018.¹⁶ Nedan presenteras förslag på projektorganisation.

Styrgrupp för projektet

Styrgruppen utgörs av kommunens ledningsgrupp. Styrgruppen har ansvaret för projektets planering, kontroll och styrning då det gäller resurser och sakinnehåll. Föredragande för heltidprojektet i styrgruppen är projektledning.

Projektansvarig

Kommunchef är ytterst ansvarig för projektet.

Projektledning

Projektet leds av Personalchef genom HR-avdelning.

Lokal projektansvarig

Förvaltningschef, är projektansvarig för sin förvaltnings heltidsarbete

Projektstöd

Processledare 50 % - Denna funktion utgör en förstärkning till verksamheten och ansvarar för att tillsammans med verksamheterna ta fram och pröva olika modeller, i första hand inom ramen för pilotverksamheter. Processledaren ska även vara behjälplig med implementering av beprövade modeller och arbetssätt i övriga verksamheter efter projektets slut.

Övrigt stöd utgörs av HR strateg, Controller samt Schemaspecialist.

---

¹⁵ Enligt Visma Recruit

¹⁶ Förslag på tidsplan, se s. 14

Facklig styrgrupp

Den fackliga styrgruppen består av representanter från Kommunal. Den fackliga styrgruppen ansvarar för att i samverkan med projektansvarig och lokala projektansvariga tillse att anställnings- och arbetsmiljö förhållanden genomförs enligt projektplanen.

Referensgrupper

Enhetschefer - Referensgruppen består av enhetschefer som representerar de verksamheter där modeller prövas och diskuteras. Gruppen är en viktig tillgång i förankringsarbetet till personalen. Gruppen är rådgivande och har inte beslutsrätt för projektet.

Arbetsplats-/skyddsombud - Referensgruppen bistår med praktiska synpunkter och är ett stöd till projektansvarig och styrgruppen. Gruppen kan även vara en tillgång i förankringsarbetet. Referensgruppen är endast rådgivande och har inte något ansvar eller beslutsrätt för projektet. Personerna i referensgruppen kan även tillfrågas om rådgivning var för sig och träffas således inte enbart som grupp.

4.1.1 Tidsplan för mötesplanering (revideras vid behov)

Berörda	Mötestillfällen
Styrgrupp	1 gång/månad (jan-juni, aug-dec)
Facklig styrgrupp	1 gång/2 månader (jan, mars, maj, sep, nov)
Referensgrupp, enhetschefer	1 gång/månad (jan-juni, aug-dec)
Referensgrupp, arbetsplats-/skyddsombud	Minst en gång var 6:e månad eller vid behov

4.2 Kommunövergripande aktiviteter

4.2.1 Förståelse för bemanningsprocessen och bemanningsekonomi

När organisationen genomgår ett större förändringsprojekt är det viktigt att organisationens beslutsfattare och chefer på olika nivåer har en förståelse för de mekanismer som påverkar förändringen. Det finns ett behov av att förstå bemanningens effekt på ekonomin och dess inverkan på de ekonomiska målen. Chefer behöver också verktyg för att känna sig trygga att ta chefsrollen i ett förändringsarbete. Det är cheferna som har möjligheten att förändra Bemanningen och därmed stor påverkan på resultat.

Viktiga komponenter som måste diskuteras avser bland annat:

- Grunderna i bemanningskedjan från behov till utförd insats
- Visualisering av bemanningens effekter på ekonomi, kvalitet och personal
- Förståelse för komplexiteten i att kombinera bra arbetstidsförläggning med hög kvalitet och kontinuitet

Dessutom erhålls bättre förståelse kring hur bemanningens mekanismer påverkar kommunens mål såsom *Attraktiv arbetsgivare*, *Heltid som norm*, *Hälsosamma scheman*, *Hög kvalitet* samt *Budget i balans*.

En utbildning/workshop för beslutsfattare (politiker och högre tjänstemän) samt chefer ansvariga för införande av heltid som norm med utgångspunkt från ovan nämnda aspekter genomförs under våren 2018.

4.2.2 Webbaserat stöd via TimeCare

Herrljunga kommun har sedan flera år använt TimeCare Planering och Time Care Pool. TimeCare har utvecklat ett antal nya funktioner som ger bättre möjligheter att infria heltid som norm och som idag används av flertal kommuner. Multi Access är ett exempel. Denna funktion är ett webbgränssnitt för samtliga roller i organisationen. För chefen skapar den en bättre bild över hur bemanningen är förlagd samt hur detta motsvarar verksamhetens behov. Vid samplanering ger Multi Access betydligt bättre möjligheter då större grupper och filtreringsmöjligheter finns. Multi Access är integrerat med VismaWindow.

CareAvancerad Bokning ytterligare ett exempel. När personer i högre grad schemaläggs och bokas mellan TimeCare Planering och TimeCare Pool, ger funktionen bättre kontroll för chefen att identifiera hur mycket tid som lånas in och ut i respektive verksamhet.

4.3 Genomförande av piloter i Socialförvaltningens verksamheter

I syfte att underlätta genomförandet av förändringsarbete ska inledningsvis två piloter genomföras. Piloterna avser två verksamheter inom den förvaltning där utmaningen är störst, nämligen Socialförvaltningen. Kommunal har föreslagit *Hemvården* och *Hemgården*. Grundtanken är att inom dessa verksamheter ska följande genomföras:

- Modeller och arbetssätt med fokus på bl.a. kartläggning av bemanning och brukarbehov, samarbetet över verksamhetsgränserna samt ökning av flexibiliteten i schemalagningen med stöd av befintligt IT-verktyg, Time Care Planering tas fram och testas
- Bemanning över verksamhets- och enhetsgränser ska utvecklas
- Arbetet med införandet av heltid ska samordnas med det ordinarie arbetsmiljöarbetet
- Hälsosamma scheman ska tas fram
- En strategi för sammanhållen arbetstid ska tas fram
- Forum för delaktighet ska säkerställas

Erfarenheter från pilotverksamheterna kommer att följas upp regelbundet och utvärderas.

4.4 Övergripande aktivitets- och tidsplan

Projektet har en övergripande aktivitets- och tidsplan för de kommande åren 2018-2019.

Aktiviteter	Innehåll
Våren 2018	• Uppstartsdiskussioner med Socialförvaltningens ledningsgrupp – kartläggning av lokala förutsättningar • Tillsättning av styr-, arbets- och referensgrupper • Nulägesanalys, forts. • Omvärldsanalys, forts. • Framtagandet av konsekvens- och riskanalys • Framtagandet av kommunikationsplan för projektet • Kommunikations- och informationssatsningar om projektet (internt och externt) • Förberedelse för uppstart av piloter inom Socialförvaltningens verksamheter, förslagsvis Hemvården och Hemgården • Genomföra dialogträffar med berörda medarbetare, enhetschefer och arbetsplatsombud • Intresseanmälningar för önskad tjänstgöringsgrad • ”Deltidsarbetets konsekvenser”-workshop för medarbetare • ”Förståelse för bemanningsekonomi” – workshop för chefer • Framtagandet av ett lokalt kollektivavtal gällande införande av heltid inom pilotverksamheterna • Uppstart av pilotarbetet: - Översyn av grundbemanning - Kartläggning av brukarbehov - Framtagandet av arbetsmodeller • Utökade kommunikations- och informationssatsningar om projektet (internt och externt) • Kompetensutvecklingsinsatser för medarbetare och chefer i pilotverksamheter

Hösten 2018, genomförandefas	• Införande av vald arbetsmodell i pilotverksamheter • Uppstart av nya piloter
Våren 2019, genomförandefas	• Följa upp vald arbetsmodell och eventuellt förändra/förbättra • Enbart heltid erbjuds i samband nyanställningar • Processutvärdering
Hösten 2019, genomförandefas, utvärdering	• Beslut och införande av heltid som norm utifrån beprövade modeller • Utvärdering av projektet • Upprättandet av slutrapport

4.5 Ändringshantering

Projektets arbete anpassas efter nuläge och förutsättningarna i verksamheterna. Ändringar och tillägg av betydande karaktär i projektet beslutas av projektets styrgrupp. Ändringar som genererar större förändring av anställnings- och/eller arbetsmiljöförhållanden förhandlas och beslutas i den fackliga styrgruppen. Ändringar i det operativa arbetet beslutas direkt av projektansvarig i samråd med HR-strategen och processledaren.

4.6 Överlämning av projektresultat och avslutning

En sammanställning av projektets viktigaste resultat, framgångsfaktorer och lärdomar ska spridas till samtliga medarbetare inom kommunen via verksamhetschefer och enhetschefer och kommunens intranät. Det är av stor vikt att medarbetarnas delaktighet i förändringsarbetet tas tillvara och genomsyrar kommunens fortsatta arbete med införandet av heltid som norm. Innan projektet avslutas ska en plan för fortsatt arbete avseende arbetssätt och modeller för att möjliggöra heltidstjänster i kommunen skrivas.

Bilaga 1. Sammanställning av övergripande projektkostnader

Aktivitet	Kostnad 2018	Kostnad 2019	Omfattning
Processledare mot bemanning	24000 kr/månad	24000 kr/månad	50 % av heltidstjänst ¹⁷
Schemaspecialist	2300 kr/månad	2300 kr/månad	2,5 % av heltidstjänst ¹⁸
Workshop , Bemanningsakademi för beslutsfattare	15 000 kr		En halvdag, alt. 10-15
Utbildning i bemanningsekonomi för chefer ¹⁹	50000 kr		4 dagar
IT-stöd, Multi Access	7000 kr/månad	7000 kr/månad	
Care Avancerad Bokning	3000 kr/månad	3000 kr/månad	
Administrativa kostnader	2000kr/månad	2000kr/månad	

För budgetåret 2018 beräknas kostnaden för projektgenomförande enligt ovan till 200 tkr. Finansiering sker inom budgetram 2018 och inom antagna Verksamhets- och Ekonomistyrningsprinciper för Herrljunga kommun.

För budgetåret 2019 beräknas kostnaden för projektgenomförande enligt ovan till 400 tkr. Finansiering sker inom budgetram för 2019 och inom antagna Verksamhets- och Ekonomistyrningsprinciper för Herrljunga kommun.

¹⁷ Processledaren ska även arbeta 50 % i Vårgårda kommun

¹⁸ Schemaspecialist ska även arbeta 2,5 % i Vårgårda kommun

¹⁹ Bemanningssakademi för 12 chefer inom äldreomsorgen, gemensamt för Vårgårda och Herrljunga kommun. Utbildningen omfattar 4 dagar.

Marknadsföring av Herrljunga kommun för Tillväxt och utveckling

Sammanfattning

Herrljunga kommun har antagit Vision "VÅGA-VILJA-VÄXA, 10 000 invånare 2020.

Inriktningsmålen anger riktningen med långsiktig hållbarhet, en kommun där det är gott att leva med stark Vi-känsla, inkluderande ett dynamiskt och lokalt förankrat näringsliv med en välskött kommunal ekonomi.

Befolkningstillväxt är ett prioriterat fokusområde. Marknadsföringen med syfte att öka inflyttning och än mer förbättra attraktionskraften för företagande i kommunen, behöver stärkas. Efter förfrågan och diskussion med företagarepresentanter har skrivelse inkommit från Fokus Herrljunga med ansökan om projektstöd för operativa insatser för övergripande marknadsföring Herrljunga kommun.

Förslaget innebär att Fokus Herrljunga AB ges i uppdrag att genom ett tre-årigt projekt med syfte att förbättra den operativa gemensamma och övergripande marknadsföringen av Herrljunga kommun. Projektet innebär att Fokus Herrljunga AB genom operativa insatser ska förstärka den övergripande marknadsföringen av Herrljunga kommun. Marknadsföringens syfte är att ytterligare förbättra omvärldens bild av varumärket Herrljunga kommun, både som bostadsort och som företagarkommun.

Det innebär att Fokus Herrljunga tillsammans med Herrljunga kommun, utifrån en övergripande marknadsföringsstrategi och marknadsföringsplan, ansvarar för genomförandet av framarbetade operativa insatser. Fokus Herrljungas uppdrag ska komplettera kommunens insatser.

Projektuppdraget är att aktivt och strategiskt sprida "Herrljungabudskapet" även utanför kommunens gränser.

Beslutsunderlag

Ärendebeskrivning daterad 20171206

Föreslaget Projektuppdrag (bilaga 1)

Inkommen skrivelse med ansökan om projektstöd

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner föreslaget treårigt projektuppdrag "Marknadsföring Herrljunga kommun" samt projektstöd om 100 tkr per år.

Projektstödet finansieras ur kommunstyrelsens resurs för Tillväxt och Utveckling.

Niels Bredberg
Senior Kommunchef

Expedieras till: Fokus Herrljunga, AK-enheten
För kännedom
till:

Bakgrund

Herrljunga kommun har antagit Vision "VÅGA-VILJA-VÄXA, 10 000 invånare 2020.

Inriktningsmålen anger riktningen med långsiktig hållbarhet, en kommun där det är gott att leva med stark Vi-känsla, inkluderande ett dynamiskt och lokalt förankrat näringsliv med en välskött kommunal ekonomi.

Befolkningstillväxt är ett prioriterat fokusområde.

Inom flera verksamhetsområden ligger vi på god kvalitetsnivå, såväl regionalt som nationellt. Samarbetet med närliggande kommuner med syfte att öka attraktionskraften utifrån en gemensam arbetsmarknadsregion fungerar bra.

Herrljunga kommun är en attraktiv plats att bo och verka i. In- och utpendlings-möjligheterna är goda.

Spridda försök görs med avsikt att marknadsföra Herrljunga kommun.

Mycket är bra, men mycket kan även bli bättre.

Marknadsföringen med syfte att öka inflyttning och än mer förbättra attraktionskraften för företagande i kommunen, behöver stärkas.

Efter förfrågan och diskussion med företagarepresentanter har skrivelse inkommit från Fokus Herrljunga med ansökan om projektstöd för operativa insatser för övergripande marknadsföring Herrljunga kommun. (Bilaga 1)

Kommunens arbete med att synliggöra hela kommunen och dess många möjligheter uppfattas positivt av kommuninvånarna, men behöver lyftas till nästa nivå och i än större omfattning strategiskt paketeras och starkare marknadsföras utanför kommunens och närområdets geografi.

Ärenderubriken omfattar förslag att ge Fokus Herrljunga AB i uppdrag att genom ett tre-årigt projekt med syfte att förbättra den operativa gemensamma och övergripande marknadsföringen av Herrljunga kommun.

Projektet innebär att Fokus Herrljunga AB ges i uppdrag att genom operativa insatser förstärka den övergripande marknadsföringen av Herrljunga kommun. Marknadsföringens syfte är att ytterligare förbättra omvärldens bild av varumärket Herrljunga kommun, både som bostadsort och som företagarkommun.

Det innebär att Fokus Herrljunga tillsammans med Herrljunga kommun, utifrån en övergripande marknadsföringsstrategi och marknadsföringsplan ansvarar för genomförandet av framarbetade operativa insatser. Fokus Herrljungas uppdrag ska komplettera kommunens insatser. Detta fråntar inte kommunens verksamhetens eget ansvar för den marknadsföring som verksamheterna själva är i behov av och ansvarar för.

Projektuppdraget är att aktivt och strategiskt sprida "Herrljungabudskapet" även utanför kommunens gränser. Detta kan ske i form av riktade marknadsföringsinsatser som aktivt uppsökande verksamhet, för att berätta om de fördelar vi har som kommun och vad kommunen kan erbjuda avseende infrastruktur, transporter, kollektivtrafik, bostäder, tomter för bostadsbyggnation, industrimark och industrilokaler.

Projektet avrapporteras per tertial genom uppföljningsdialog mellan kommunstyrelsen och Fokus Herrljunga AB.

Ekonomisk bedömning

Projektet bedrivs under tre år med ett årligt projektstöd om 100 tkr med start 2017. Projektstödet finansieras av kommunstyrelsens resurs för Tillväxt och Utveckling.

Juridisk bedömning

Uppdraget ligger inom den kommunala kompetensen.

Miljökonsekvensbeskrivning

Inga miljökonsekvenser.

Samverkan

Ärendet är inte föremål för facklig samverkan men ges som information inom det reguljära samverkanssystemet.

Motivering av förslag till beslut

Utifrån ärendebeskrivning bedöms behovet stort att i större omfattning operativt marknadsföra Herrljunga kommun med avsikt att förbättra förutsättningarna för inflyttning och skapa nyföretagande i kommunen.

Även inom Business Region Borås pågår arbete med att gemensamt förbättra kommunernas möjligheter att marknadsföra arbetsmarknadsregionen med syfte att locka större och mindre företagsetableringar till kommunen och till arbetsmarknadsregionen.

Bilaga 1

Förslag till projektuppdrag

Projekt Marknadsföring Herrljunga kommun

Projektägare

Kommunstyrelsen Herrljunga kommun

Projektansvarig

Fokus Herrljunga

Projektledare

Näringslivsutvecklare

Projektdirektiv

Utifrån en övergripande marknadsföringsstrategi och marknadsföringsplan för Herrljunga kommun ansvara för genomförandet av utvalda operativa marknadsföringsinsatser.

Projektbeskrivning

Uppdraget är att aktivt och strategiskt sprida "Herrljungabudskapet" inom och utanför kommunens gränser. Detta kan ske i form av riktade marknadsföringsinsatser i form av aktivt uppsökande verksamhet, med syftet att förmedla budskapet om de fördelar vi har som kommun och vad

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS
FÖRVALTNING
Niels Bredberg

Tjänsteskrivelse
2017-12-06
DNR KS 255/2017 754
Sid 4 av 4

kommunen kan erbjuda avseende infrastruktur, transporter, kollektivtrafik, bostäder, tomter för bostadsbyggnation, industrimark och industrilokaler samt relevant verksamhet.

Arbetet sker i nära samarbete med Herrljunga Kommun, Företagarna och Köpmannaföreningen,

Genomförande

Marknadsföring kan ske genom olika former av offensiv mediaförmedling såsom annonsering, medverkan på olika event, digital visning av lediga tomter och etableringsmöjligheter för företag, förmedling av Herrljungabudskapet via film, sociala medier mm.

Herrljunga kommuns utomordentligt fina Järnvägsstation, fyller också en viktig funktion som ett nav där våra marknadsföringsinsatser kan åskådliggöras på olika sätt.

Projekttid

2017-12-29 – 2020-12-28

Återrapportering

Projektet avrapporteras per tertial genom uppföljningsdialog mellan kommunstyrelsen och Fokus Herrljunga AB.

Slutrapportering ska ske senast 2020-12-28.

2017-12-01

Till
Kommunstyrelsen

"Vi behöver bli duktigare på att lyfta vår kommun till nya höjder!"

Fokus Herrljunga har under många år arbetat med att förbättra näringslivsklimatet i hela kommunen, stärka samarbetet mellan kommunens företag och mellan företagare och kommun. Vi stödjer och utvecklar nyföretagandet i kommunen samt marknadsför Herrljunga och framförallt vårt näringsliv, utanför kommunen.

Vi upplever att vårt arbete med att synliggöra hela kommunen och dess många möjligheter, har uppfattats positivt av kommuninvånarna och vi känner att vi nu gemensamt med kommunen, måste försöka att nå nästa nivå; att sprida "Herrljungabudskapet" även utanför vår kommuns gränser! Detta i form av riktade marknadsföringsinsatser som aktivt uppsökande verksamhet, för att berätta om de fördelar vi har som kommun.

Exempel på hur vi vill sprida budskapet utanför kommunen, kan vara att använda sig av sociala medier på ett mer offensivt sätt, annonsering/medverkan på olika event, visa på lediga tomter, etableringsmöjligheter för företag, osv.

Vår utomordentligt fina Järnvägsstation, fyller också en viktig funktion som ett nav där våra marknadsföringsinsatser kan åskådliggöras på olika sätt.

I Herrljunga kommun har vi varit mycket duktiga på att rent praktiskt genomföra olika åtgärder, men vi upplever att vi måste bli bättre på att skapa en enhetlig bild av våra erbjudanden, där vi gemensamt förpackar och lyfter fram de framgångsfaktorer som vi har här i bygden, i syfte att få fler & nöjdare invånare samt fler företagsetableringar.

Mot bakgrund av ovan gjorda beskrivning, söker Fokus Herrljunga AB projektmedel från Kommunen som ska användas för att arbeta med riktade marknadsförings- och informationsinsatser under kommande år. Arbetet sker i nära samarbete med Herrljunga Kommun, Köpmannaföreningen, näringslivet i kommunen och skall avrapporteras fortlöpande till Kommunstyrelsen.

Fokus Herrljunga AB

Kenn Ahlgren
Ordförande

Fokus Herrljunga AB

Carl-Olov Holmström
Näringslivsutvecklare

Utreda Framtida hantering av Besöksnäringen i Herrljunga kommun

- Uppdrag från kommunfullmäktige utifrån förslag från Demokratiberedning 2016-2017

Sammanfattning

Herrljunga kommuns fullmäktige tillsatte 2015-12-08 Demokratiberedning 2016-2017. Kommunstyrelsen beslutade, 2017-09-25, i enlighet med Demokratiberedningens förslag och kommunfullmäktiges beslut, 2017-09-05, ge kommunledningsförvaltningen i uppdrag att utreda framtida hantering av Besöksnäringen i Herrljunga kommun. Kommunstyrelsen beslutade 2015-08-17, att avsätta 400 tkr per år i tre år, 2016-2018, med syfte att genomföra särskild satsning på besöksnäringen.

Den prioriterade resursen har använts till att finansiera en deltidstjänst i kommunledningsförvaltningen, med ansvar för besöksnäringens arbete, kopplat till föreningsliv och lokala företrädare inom besöksnäringen, bland annat med kvalitativa avtalade utvecklingsinsatser med Crea Diem Bokcafé. Särskilt fokus har även lagts på det gemensamma arbetet inom Turistorganisationerna för Boråsregionen och Sjuhärad.

Besöksnäringen i Herrljunga kommun har under de två åren, 2016-2017, erhållit avsevärda förbättrade insatser för stöd och utveckling av besöksnäringen jämfört med före den prioriterade satsningen. I Budget 2018 är säkerställt att motsvarande satsning på besöksnäringen fortlöper. Avsikten är att under det tredje året utvärdera verksamheten med därtill hörande rapport med analys samt överväganden inför framtiden efter 2018. Det ursprungliga beslutet tog sikte på att förändringsarbetet och den särskilda satsningen skulle få tre år på sig för att därefter utvärderas.

Det är av stort kontinuitetsvärde att fortsätta den påbörjade satsningen och under 2018 sammanställa slutrapport med överväganden, analyser och slutsatser inför det fortsatta arbetet med besöksnäringens utveckling i Herrljunga kommun.

Inför ställningstagande om den framtida besöksnäringen i Herrljunga kommun, bör även övervägas i vilken organisationsstruktur, som besöksnäringen ska verka.

Beslutsunderlag

- Bilaga 1: Kommunfullmäktige § 192/2015-12-08 – ”Tillsättande av demokratiberedning”
- Bilaga 2: Demokratiberedningens förslag till utredning om framtida besöksnäring.
- Bilaga 3: KS § 153/2015 - ”Besöksnäringen och dess organisation i Herrljunga kommun”.
- Bilaga 4: Tjänsteskrivelse inför kommunstyrelsens besluts §153/2015-08-17 avseende ”Besöksnäringen och dess organisation i Herrljunga kommun”.
Tjänsteskrivelsen i sig innehåller även bilagorna A, B, C.
- Bilaga 5: Verksamhetsberättelse; Besöksnäring 2016.
- Bilaga 6: Verksamhetsberättelse; Besöksnäring 2017 (januari-oktober).

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS
FÖRVALTNING
Niels Bredberg

Tjänsteskrivelse
2017-11-06
DNR KS196/2017 901
Sid 2 av 21

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner rapporten ”Utreda Framtida hantering av Besöksnäringen i Herrljunga kommun” och återrapporerar i ärendet till kommunfullmäktige i enlighet med Demokratiberedningen 2016-2017.s förslag och kommunfullmäktiges samt kommunstyrelsens beslut.

Niels Bredberg
Senior Kommunchef

Expedieras till: Kommunfullmäktige
För kännedom
till:

Bakgrund

Herrljunga kommuns fullmäktige tillsatte 2015-12-08 Demokratiberedning 2016-2017. Beredningen fick i uppdrag att utifrån nya kommunallagen "En kommunallag för Framtiden, SOU 2015:24, föreslå kommunfullmäktige erforderliga förändringar i Herrljunga kommuns politiska organisation och struktur inför mandatperioden 2019-2022.

Kommunstyrelsen beslutade, 2017-09-25, i enlighet med Demokratiberedningen 2016-2017.s förslag och kommunfullmäktiges beslut, 2017-09-05, ge kommunledningsförvaltningen i uppdrag att utreda framtida hantering av Besöksnäringen i Herrljunga kommun.

Kommunstyrelsen beslutade 2015-08-17, efter kommunledningsförvaltningens utredning och förslag, att avsätta 400 tkr per år i tre år, 2016-2018, med syfte att genomföra särskild satsning på besöksnäringen. Förslaget och beslutet grundade sig på att arbetet med besöksnäringen fram till dess, inte hade någon särskild prioriterad resurs. Utredningsmaterialet visar på bristfällighet avseende strategi, resurser och styrning. Mycket av arbetet utfördes av lokala intressenter med sporadiska stödinsatser från kommunledningsförvaltningen och Fokus Herrljunga.

Den prioriterade resursen har använts till att finansiera en deltidstjänst i kommunledningsförvaltningen, med ansvar för besöksnäringensarbete, kopplat till föreningsliv och lokala företrädare inom besöksnäringen, bland annat med kvalitativa avtalade utvecklingsinsatser med Crea Diem Bokcafé. Särskilt fokus har även lagts på det gemensamma arbetet inom Turistorganisationerna för Boråsregionen och Sjuhärad.

Besöksnäringen i Herrljunga kommun har under de två åren, 2016-2017, erhållit avsevärda förbättrade insatser för stöd och utveckling av besöksnäringen jämfört med hur tillståndet inom Herrljunga kommuns besöksnäring varit före den prioriterade satsningen. I Budget 2018 är säkerställt att motsvarande satsning på besöksnäringen fortlöper. Avsikten är att under det tredje året utvärdera verksamheten med därtill hörande rapport med analys samt överväganden inför framtiden efter 2018.

Utifrån intresset och förslaget från Demokratiberedning 2016-2017, Kommunfullmäktiges beslut om förslag till utredning och kommunstyrelsens beslut 2017-0925 avseende utredning av framtida hantering av besöksnäringen i Herrljunga kommun, bifogas även en delrapport efter de två åren, 2016-2017 (2017 jan-oktober), inför budgetarbetet 2019-2021.

Det ursprungliga beslutet tog sikte på att förändringsarbetet och den särskilda satsningen skulle få tre år på sig för att därefter utvärderas. Det är av stort kontinuitetsvärde att fortsätta den påbörjade satsningen och under 2018 sammanställa slutrapport med överväganden, analyser och slutsatser inför det fortsatta arbetet med besöksnäringensutveckling i Herrljunga kommun.

Inför ställningstagande om den framtida besöksnäringen i Herrljunga kommun, bör även övervägas i vilken organisationsstruktur, som besöksnäringen ska verka.

Alternativa förslag som diskuterats har varit att Herrljunga kommun fortsätter att direkt ansvara för besöksnäringstödet under kommunstyrelsens förvaltning, alternativt att besöksnäringen organiseras inom ett av kommunen ägt bolag, alternativt att besöksnäringen organiseras utifrån samma principer som näringslivsfunktionen i övrigt. Diskussioner bör i så fall tas upp med företagarnas organisation.

Kommunchefen föreslår kommunstyrelsen godkänna föreslagen rapport och avge densamma till kommunfullmäktige.

Ekonomisk bedömning

Utifrån det nuvarande gällande KS-beslutet, avsätter Herrljunga kommun 400 tkr/år i tre år, 2016-2017-2018, med syfte att stärka organisationsstrukturen och utveckla besöksnäringen för Herrljunga kommun.

Juridisk bedömning

Utifrån nuvarande gällande KS-beslut avseende särskild satsning på besöksnäringen i Herrljunga kommun, uppfyller kommunen samtliga juridiska förutsättningar. Något enskilt stöd till enskilda näringsidkare utgår inte.

Vid eventuella förändringar inför framtiden, ska säkerställas att de juridiska förutsättningarna uppfylls, såväl utifrån kommunallag som utifrån konkurrenslagstiftning och andra relevanta lagstiftningsområden.

Samverkan

Rapporten är ej föremål för samverkan, men har genomgått det ordinarie samverkanssystemet i CSG, som information.

Motivering av förslag till beslut

Eftersom det av Kommunstyrelsen tagna beslutet om särskild satsning under tre år på besöksnäringen i Herrljunga kommun fortfarande gäller, bör inte förutsättningarna ändras under pågående 3-årsperiod.

En delrapport ska redovisas utifrån det av Kommunstyrelsen fastställda uppdraget med särskild satsning på besöksnäringen under tre år. Delrapporten ska redovisas inför budgetprocessen 2019-2021.

Därefter bör kommunstyrelsen ta ställning till hur det framtida arbetet med besöksnäringen bör konstrueras. Om Kommunstyrelsen bedömer, kan även ställningstagandet överlämnas till och slutgiltigt bedömas av kommunfullmäktige.

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS
FÖRVALTNING
Niels Bredberg

Tjänsteskrivelse
2017-11-06
DNR KS196/2017 901
Sid 5 av 21

Bilaga 1 Kommunfullmäktiges beslut avseende Demokratiberedningens uppdrag

(KF 2015-12-08).

Utdrag ur KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Demokratiberedningens uppdrag är att utifrån den nya kommunallagen "En kommunallag för Framtiden", SOU 2015:24, föreslå kommunfullmäktige erforderliga förändringar i Herrljunga kommuns politiska organisation och struktur inför mandatperioden 2019-2022.

Bilaga 2 Demokratiberedningens förslag till utredning "Utreda frågan och återrapportera till kommunfullmäktige om det framtida arbetet med besöksnäring".

Demokratiberedningen har berört frågan om besöksnäring och hur den hanteras i Herrljunga kommun. Besöksnäringen är en viktig näringsgren som växer och utvecklas i ett rasande tempo. Besöksnäringen i Herrljunga kommun har möjligheter att utvecklas ytterligare där näringslivet och föreningar kan bidra till en lösning. Frågan behöver utredas vidare där näringslivets och föreningarnas perspektiv inkluderas i kommunens satsningar.

Förslag till beslut:

Demokratiberedningen föreslår kommunstyrelsen att utreda frågan och återrapportera till kommunfullmäktige om det framtida arbetet med besöksnäring.

Bilaga 3 Kommunstyrelsens beslut (KS § 153 DNR KS 153/2015 471) avseende Besöksnäringen och dess organisation i Herrljunga kommun

Sammanfattning

Besöksnäringen har de senaste åren fått stå tillbaka vad gäller utveckling och organisation för andra prioriteringar. Vidare har förändringar genomförts avseende organisation för kultur, fritidsgård, musikskola, fritid och föreningsliv vilket påverkar arbetssätt för samordning och utveckling av besöksnäringen.

Samordning och utveckling av Besöksnäringen med däri involverade verksamhetsområden behöver lyftas till ett prioriterat arbetsområde för åren 2016-2018, med påbörjan under hösten 2015. Prioriterad resurs bör användas till finansiering av resurs/deltidstjänst för förvaltning, samordning och utveckling av besöksnäringen samt ekonomiskt utrymme för särskilda satsningar inom verksamhetsområdet under perioden 2016-2018.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2015-06-30

Förslag på organisation för arbete med besöksnäringen i Herrljunga kommun

Skrivelse VARFÖR ska vår kommun arbeta med besöksnäringen och VAD ska vi göra'?

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS
FÖRVALTNING
Niels Bredberg

Tjänsteskrivelse
2017-11-06
DNR KS196/2017 901
Sid 6 av 21

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

Kommunstyrelsen beslutar avsätta 400 tkr/år, i budget 2016-2018, från konto "tillväxt och utveckling" för särskild satsning på besöksnäring/turism.

Christina Abrahamsson (M) bifaller förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar avsätta 400 tkr/år, i budget 2016-2018, från konto "till-växt och utveckling" för särskild satsning på besöksnäring/turism.

Bilaga 4 Tjänsteskrivelse (2015-06-26) inför kommunstyrelsens beslutssammanträde (KS § 153 DNR KS 153/2015 471) avseende "Besöksnäringen och dess organisation i Herrljunga kommun".

Besöksnäringen och dess organisation i Herrljunga kommun

Sammanfattning

Besöksnäringen har de senaste åren fått stå tillbaka vad gäller utveckling och organisation för andra prioriteringar. Vidare har förändringar genomförts avseende organisation för Kultur, Fritidsgård, Musikskola, Fritid, Föreningsliv vilket påverkar arbetssätt för samordning och utveckling av besöksnäringen.

Samordning och utveckling av Besöksnäringen med däri involverade verksamhetsområden behöver lyftas till ett prioriterat arbetsområde för åren 2016-2018 med påbörjan under hösten 2015.

Prioriterad resurs bör användas till finansiering av resurs/deltidstjänst för förvaltning, samordning och utveckling av besöksnäringen samt ekonomiskt utrymme för särskilda satsningar inom verksamhetsområdet under perioden 2016-2018.

Beslutsunderlag

Förvaltningsberedning med förslag på organisation för arbete med besöksnäringen i Herrljunga kommun och VARFÖR ska vår kommun arbeta med besöksnäringen och VAD ska vi göra?

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar avsätta 400 tkr/år, i budget 2016-2018, från konto Tillväxt och Utveckling för särskild satsning på Besöksnäring/Turism.

Niels Bredberg
Kommunchef

Bilagor, A,B,C

Bilaga A

Förvaltningsberedning med förslag på organisation för arbete med besöksnäringen i Herrljunga kommun

Bilaga B

VARFÖR ska vår kommun arbeta med besöksnäringen och VAD ska vi göra?

Bilaga C

Definition av Turism (Wikipedia)

Bakgrund

I bilagda tjänsteskrivelser finns utförligt beskrivet vad arbetsområdet omfattar och vilka brister som är identifierade.

I 2015 års budget finns inte någon särskild resurs avsatt för arbetet med förvaltning, samordning och utveckling av Besöksnäringen. Tidigare har avdelningen för Kommunikation och utveckling i viss mån arbetat med verksamhetsområdet.

I reglemente för Bildningsnämnd, Teknisk nämnd och Kommunstyrelsen finns reglerat respektive nämnds ansvar. Ansvarsområden vilka berör besöksnäring/Turism är framförallt;

Bildningsnämnd

- Folkbibliotek, musiskola, kultur för barn, unga och vuxna
I reglementet finns även tydliggörande av vad ansvarsområdet kultur omfattar.

Teknisk nämnd

- Fritid, anläggningar och lokaler, föreningslivet, stödda föreningar och organisationer för fritidsverksamhet i deras arbete med arrangemang

Kommunstyrelsen

- Totala ledningsansvaret avseende styrning, ledning, uppföljning och kontroll samt uppsiktsplikt över bolag och nämnder
- Information och Kommunikation
- Näringslivsutveckling
- Besöksnäring/Turism
- Åtgärder för att allmänt främja, näringsliv, besöksnäring/turism
- Ansvar för kultur- och fritidsfrågor avseende vuxna, vilka ej omfattas av annan nämnds ansvar
- Verksamhetsplan för Besöksnäring/Turism 2016 arbetas fram.

Fokus Herrljunga är företagarnas organisation för Näringslivsutveckling i kommunen.

Näringslivsutveckling omfattar även utveckling av besöksnäringen, men har inte varit prioriterat arbetsområde för Fokus Herrljunga, förutom inom genomfört Leaderprojekt.

Herrljunga kommun stödjer Fokus Herrljunga ekonomiskt årligen.

Styrelsen för Fokus Herrljunga ansvarar för prioriteringarna inom uppdraget.

Avtal finns med Crea Diem Bokcafé, vilket omfattar turistinformation.

Avtalet går ut 2015 och bör omförhandlas/förlängas.

Ekonomisk bedömning

- Fokus Herrljunga
Utifrån nuvarande förutsättningar stödjer Herrljunga kommun Fokus Herrljunga årligen med 400 000:-.
Syfte är att stödja för att allmänt främja, näringsliv, besöksnäring/turism
- Crea Diem Bokcafé Turistinformation
Avtalet reglerar en årlig ersättning om 20 000:- + indexuppräknning samt eventuella extra överenskomna utgifter, ca 32 000:- 2014
- Bildningsförvaltningen har budgeterade kostnader för de delar, vilka berör besöksnäringen
- Tekniska nämnden har budgeterade kostnader för de delar, vilka berör besöksnäringen
- Kommunstyrelsen har budgeterade medel för besöksnäring avseende tryckkostnader av informationsmateriel och avtal med Crea Diem Bokcafé

Utöver ovan nämnda budgeterade medel finns inte resurser avsedda för förvaltning, samordning och utveckling av besöksnäringen.

Kommunchefens bedömning är att det är nödvändigt att skapa ett ekonomiskt utrymme för förvaltning, samordning och utveckling av besöksnäringen/turismen i Herrljunga kommun med ansvar under kommunstyrelsen.

Inom kommunstyrelsens budget för Tillväxt och Utveckling bör resurs reserveras för åren 2016-2018.

Juridisk bedömning

Kommunen har möjlighet att allmänt stödja utveckling av näringsliv, vilket även inkluderar besöksnäringen. I Lag (2009:47) om vissa kommunala befogenheter finns särskilt angivet vad som gäller avseende kommunens möjligheter avseende turismanläggningar.

Samverkan

Ärendet är behandlat i Centrala Samverkansgruppen

Motivering av förslag till beslut

Utifrån ovan redovisad historik, nuläge och bedömda behov är det särskilt angeläget att prioritera resurser inom Kommunstyrelsens "Tillväxt och Utveckling".

Ett strukturerat arbete inom besöksnäringsutveckling under tre år är nödvändigt för att säkerställa förvaltning, samordning och utveckling av besöksnäringen inom Herrljunga kommun och i samarbete med omgivande aktörer på marknaden.

Niels Bredberg
Kommunchef

Bilaga A

Förvaltningsberedning med förslag på organisation för arbete med besöksnäringen i Herrljunga kommun

Bakgrund

Besöksnäringens område har de senaste åren fått stå tillbaka vad gäller utveckling och tydlig organisering. Att detta område känns angeläget att lyfta fram just nu är att flera faktorer belyser och pekar på att en tydligare organisation, arbetssätt och en tydlig vision behövs. Vi har bland annat under de senaste åren haft flera framgångsrika projekt och det arbetet behöver stödjas för att även i fortsättningen påverka besöksnäringen i en positiv riktning. En annan faktor är det Fritids-, kultur- och turismpolitiska programmet som Fritids- och kulturutskottet tog fram 2011, som nu, i och med den nya organisationen, behöver revideras för att delarna skall anpassas till de nya förvaltningarnas visioner och handlingsplaner. Där hamnar besöksnäringen mellan stolarna om ingen "äger" frågan. För tydlighetens skull följer här, punktvis, de svagheter som vi i dagsläget ser:

- Ingen som har ansvaret att driva besöksnäringens frågor
- Arbetsfördelningen är oklar
- Ingen genomarbetad budget
- Ingen som har mandat eller ansvarar för utvecklingen
- Ingen som har ansvaret att ta fram en strategi
- Inget regelrätt samarbete med näringslivet i dagsläget

Bemanning idag

- Biblioteket har turistinformation till viss del, inga uttalade procent
- Avtal med Gerd Ljungqvist Persson gällande uppdrag kring turistinformationstjänster
- "Sporadisk" tid ur tjänsten: Utvecklare för medborgardialog och kommunikation

Förslag på arbetssätt/nysatsning

Besöksnäringen i vår kommun har stor potential att växa, utvecklas och bidra till att skapa jobb, försörjning, marknadsföring av kommunen och på sikt bidra till en ökad inflyttning. För att detta skall ske krävs dock att näringen utvecklas, breddas och fördjupas i nära samarbete med kommunen. Här har kommunen en unik och viktig roll att spela genom att verka som katalysator för förändring och utveckling.

Undertecknade förslår därför att kommunen organiserar sitt arbete med att utveckla besöksnäringen i kommunen på följande sätt:

- En person på halvtid med tydlig förankring i den kommunala organisationen.
- En person på halvtid med tydlig förankring i besöksnäringen och företagen som köps in av kommunen från Fokus Herrljunga.

Vi föreslår en tydlig ansvarsfördelning kombinerat med ett nära samarbete mellan de båda funktionerna och de olika offentliga organisationer som lokalt, regionalt och nationellt arbetar för att utveckla besöksnäringen. Dessutom kommer det att krävas ett nära samarbete med näringslivsfunktioner, ideella föreningar och olika typer av projekt lokalt och regionalt.

Ansvarsområden kommunförankrad person 50%-tjänst:

- Samordna arbetet med det kommunala uppdraget kring besöksnäringen. (Ansvaret delas med n.l.-personen.)
- Turistrådet Västsveriges hemsida (inklusive verktyget Base-Tool), ansvara för att driva och uppdatera information om territoriet och dess "tysta besöksmål" såsom natur, vandringsleder, föreningar etc. (Delas)
- Medlem i och representant för kommunen i samarbeten med turism-organisationer i närområdet samt Turistrådet Västsverige. (Delas)
- Formulera, utvärdera och utveckla kommunens besöksstrategi. (Delas)
- Kommungemensamt informationsmaterial som broschyrer, kartor etc. (Delas)
- Vård & utveckling av våra "tysta besöksmål" såsom kultur- och fornminnen i kommunen, i samverkan med lokala föreningar.
- Kontakter med föreningar (byalag, hembygdsföreningar etc.) och andra icke-kommersiella aktörer som t.ex. kyrkan som är eller har besöksmål.
- Underhåll och utveckling av vandringsleder baserat på avtal med de ideella föreningar som driver lederna.
- Kontaktperson mot förtroendevalda.

Beskrivning näringslivsbaserad 50%-tjänst

- Samordna näringslivets gemensamma arbete inom besöksnäringen. (Delas)
- Turistrådet Västsveriges hemsida (verktyg: Base-Tool). Ansvara, driva, uppdatera, promota. Driva på arbetet med temaaktiviteter, paketering av besöksmål etc. tillsammans med företag och andra. (Delas)
- Kommungemensamt informationsmaterial(Delas)
- Medlem i och representant för kommunen i samarbeten med Turism-organisationer i närområdet samt Turistrådet Västsverige. (Delas)
- Formulera, utvärdera och utveckla kommunens besöksstrategi. (Delas)
- Driva på och stödja paketering och utveckling av specifika besöksmål, produkter, teman och samarbeten mellan företag, organisationer, föreningar och regionsatsningar.
- Utbilda externa aktörer, t.ex. guiderna i Ulricehamn, i vår kommuns besöksmål och annan relevant information.
- Stödja besöksnäringens företag med samordning, coachning, utbildning etc.
- Samarbete kring specifika kommungemensamma såväl som kommungränsöverskridande satsningar i form av event etc. baserat på besöksmålsstrategin.
- Samordning och utveckling av olika teman såsom boendeanläggningar, måltidsturism, besöksnäringshandel etc.
- Engagera besöksmålsambassadörer och förse dessa med material, utbildning etc.
- Samla in och sammanställa besöksmåls- och besöksnäringens statistik.
- Nyhetsbrev till alla berörda aktörer.
- Initiera och leda/stödja Leader-samarbeten, Leader-projekt etc.

Avsatta medel för besöksnäringen

Förutom pengar till föreslagna tjänster behövs också pengar till material, arrangemang, marknadsföring, resor, konferenser etc.

Det är i dagsläget svårt att få grepp om vilka kostnader som betalas av kommunen. Sammanställningen nedan får ses som preliminär:

- Kostnad för medverkan i olika besöksnäringsevenemang och -evenemang (t.ex. cykeltävling, golf etc.)
- Basetool – Turistrådet Västsverige – kostnad för licenser, utbildning etc.
- Vår andel i gemensamma projekt i Boråsregionen/Sjuhärad och omgivande kommuner.

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS
FÖRVALTNING
Niels Bredberg

Tjänsteskrivelse
2017-11-06
DNR KS196/2017 901
Sid 11 av 21

- Material, broschyrer, kartor, etc.
- Resor, möten etc.
- Driftkostnad för turistinfoservice-platser (olika varianter av turistinformation/-byråer).

En preliminär uppskattning är att detta tillsammans kostar X.XXX.000 kr/år.
(Emelie undersöker kostnaden.)

Andra frågor/funktioner/projekt med nära koppling till ovanstående

- Handelsutveckling i hela kommunen
- Centrumutveckling Storgatan
- Ökad inflyttning
- Landsbygdsutveckling
- Utveckling av föreningsliv
- Utveckling och drift av Herrljunga stationshus
- Div projekt & tema lokalt, regionalt och nationellt
- Leader-initiativ av olika slag
- Näringslivs-projekt av olika slag

Johanna Renko
Utvecklare medborgardialog och kommunikation

Bilaga B

Bilaga till tjänsteskrivelsen ” Förslag på organisation för arbete med besöksnäringen i Herrljunga kommun”:

VARFÖR ska vår kommun arbeta med besöksnäringen och VAD ska vi göra?

Det är fullt rimligt och ansvarsfullt att ställa frågan: VARFÖR skall vår kommun arbeta med besöksnäringen? Svaren är många men (nästan) alla kan sammanfattas i orden ”ökad attraktivitet”. Attraktivitet är ett kärnord!

Vi lever i en tid där allt fler kämpar om människors uppmärksamhet, pengar, kompetens och bosättningsort. Att bevara, och helst öka, vår kommuns attraktivitet får många goda effekter, både på inflyttning, befolkningens inkomster, etableringar och, kanske främst, på invånarnas stolthet över sin kommun.

Attraktivitet leder till ökad stolthet

Genom att lyfta fram vår kommuns många vackra, spännande, historiska och välsmakande besöksmål och berättelser ökar stoltheten över den egna kommunen. Genom att tipsa kommunens invånare om vad vi alla kan visa släktingar, vänner och andra besökare blir alla i kommunen ambassadörer.

Attraktivitet leder till ökade inkomster

När vi som kommun attraherar fler besökare, antingen dessa besöker oss i jobbet eller på fritiden, kommer detta kommunens invånare till del. Förutom alla företag som jobbar direkt med besöksnäring såsom hotell, camping, golfbanor, bensinstationer etc. gynnas även alla ordinarie butiker, restauranger, kaféer och andra serviceinrättningar. Fler tjänar lite mer och kan hålla öppet lite längre eller får de inkomster som behövs för att anställa en person till, eller för att över huvud taget överleva och utvecklas.

Attraktivitet leder till ökad inflyttning

När vi intervjuade inflyttare i vår kommun (se ION-rapporten) visade det sig att alla, utan undantag, hade haft kontakt med vår kommun innan tanken på att flytta hit vakande. Några hade haft sommarstuga, andra hade jobbat här, vissa hade släkt och vänner här och ytterligare andra hade varit här som turister. Ingen hade flyttat hit helt utan någon tidigare kontakt med vår kommun. Ju fler som får positiva erfarenheter av vår kommun desto fler som kan lockas att flytta hit.

Attraktivitet leder till ökade etableringar och investeringar

I samma mån som vi kan skapa en kommun som attraherar besökare, i samma mån har vi möjlighet att locka etableringar och investeringar. Det skall inte framställas som denna process är enkel eller helt förutsägbar men om vi sprider goda ”dofter” till de som har vägarna förbi så finns chansen att någon ser möjligheten och tar den. Ju större besöksströmmar, desto bättre underlag för olika företag som i huvudsak lever på besökare. Chansen är definitivt större att få en, eller till och med flera, friare om man klär sig snyggt på balen och har ett gott och genuint värdskap.

Attraktivitet leder till minskad ungdomsarbetslöshet

Egentligen är detta bara en liten del av de föregående punkterna men tål ändå att lyftas fram. Besöksnäringen genererar jobb som passar utmärkt för våra ungdomar, även de utan längre utbildning, jobb där de kan få sina första arbetserfarenheter och sina första egna pengar. Få branscher kan idag erbjuda detta.

Attraktivitet leder till bättre lokal service

Även detta argument ingår egentligen i ovanstående men tål ändå att betonas. Genom att besökare i vår kommun handlar, går på restaurang, spelar golf etc. ökar underlaget så att fler serviceföretag kan överleva, både i tätorterna och på landsbygden.

Attraktivitet gynnar både ”stad” och ”land”

Fler besökare gynnar inte ”bara landet” eller ”bara staden”. Besökare vill både besöka tätorter, byar, skogar, sjöar och vackra odlingslandskap. Vill bo både på hotell och i stugor på landet. Vill handla både av tätorternas utbud och i mysiga gårdsbutiker. Få andra branscher kan erbjuda detta.

”Vår attraktivitet samverkar med Sveriges attraktivitet!”

Besöksnäringen gynnar vårt kulturarv

Hela vår kommun är full av pusselbitar till vårt gemensamma kulturarv. Hembygdsgårdar, gravfält, runstenar, urgamla kyrkor som bara väntar på att berätta om alla generationer som levt här före oss. Genom att bjuda in andra att ta del av detta arv ökar vi både vår egen förankring i vår historia och motivationen att skydda och vårda detta arv.

Beprovad erfarenhet

I Sverige, och många andra länder, är det mer eller mindre en regel att kommunen ansvarar för det generella och övergripande ansvaret för besöksnäringen. Detta då besöksnäringen är en naturlig del av, och dörr in till, det kommunala rummet, Herrljungabygden.

Vad är då lämpligt att vår kommun gör för att stärka besöksnäringen?

Lyfta fram och utveckla det som inte är kommersiellt: natur, kultur och historia

Varje butik, kafé och restaurang måste självfallet marknadsföra sig själv och sina tjänster men det finns så mycket mer i vår kommun: Bokskogar, badsjöar, gravfält, kyrkor, hembygdsgårdar, vandringsleder... Allt detta är besöksmål som berikar både kommunens invånare och de som besöker oss utifrån. Men ingen tjänar pengar på dem. Ingen kan räkna på avkastningen på att investera i dessa. Att lyfta fram det icke-kommersiella är en uppgift, dels för lokala föreningar och organisationer (som t.ex. kyrkan), dels för kommunen. Här följer några exemplifieringar på utvecklingsområden:

Samordna produktion och distribution av informationsmaterial

Besöksnäringen i vår kommun har inte den kommersiella styrka och tyngd som skulle krävas för att själva, utan kommunens stöd, kunna ta fram, producera och distribuera information om hela kommunens utbud. I Sverige är det mer eller mindre en regel att just kommunen står för den sammanhållande informationsspridningen, såväl i tryckt form som på nätet.

Utveckla besöksnäringen och värdskapet

Arbeta för hållbara lösningar genom att utbilda och stödja värdskapet, t.ex. genom att initiera nya samarbeten, sätta samman nya paketerbjudanden och arrangera ögonhöjande event.

Haka på de tillfällen som yppar sig.

Samverkan med andra territorier

Medverka i gränsöverskridande projekt, t.ex. gällande vandringsleder, paketeringar av erbjud. m.m.
Ta aktiv del i gemensamma utvecklingsinsatser, utbildning, marknadsföring.

Utveckla shopping ur besöksnäringssperspektiv

I Herrljungabygden finns tre shoppingområden, innefattande tätorterna och landsbygden. Gemensamma utvecklingsmöjligheter och insatser för att stärka lokal shopping. En win-win utveckling: Shopping ur besöksnäringssperspektiv med upplevelshopping etc stödjer lokal shopping och omvänt.

Utveckla och genomföra en synliggörandeplan för hela Herrljungabygden

- Utveckla och genomföra en aktiv synliggörandeplan, innefattande verksamhetssynlighet, story-telling, värdskap och marknadsföring.
- Utveckla ett nära samarbete med företag och organisationer som inte rubriceras besöksmål eller besöksmålnäring (t.ex. utställning i entrén till IMI, Fideltronik)
- Internet
- Text och bild
- Tidningar och tidskrifter

Utveckla temaområden

- Samverka och utveckla temaområden - mål och temaområde som ingår i planen regionen och Turistrådet Västsverige; mat och måltider, natur och outdoor.
- Andra möjliga teman: Husbilar, motorecyklister, cyklister
- Definiera målgrupper med riktade insatser; t ex barnperspektivet i Herrljungabygden
- Tillgänglighetsanpassning Herrljungabygden
- Boendemöjligheter – samordning och synliggörande

Samordnat av
Per Florén, Fokus Herrljunga
Gerd Ljungqvist-Persson, Crea diem
Johanna Renko, utvecklare Herrljunga kommun

Bilaga C

Definition av Turism (Wikipedia)

Turism är människors aktiviteter när de reser till och vistas på platser utanför sin folkbokföringsadress med omnejd en kortare tid än ett år.^[1] Turism kan innefatta fritidsaktiviteter, personliga besök, övernattning, shopping eller andra aktiviteter. I en snävare definition räknar man bort affärsresorna, som har andra krav, och räknar endast resor på fritiden. I en ännu snävare definition räknar man bort besök hos vänner och släktingar eftersom dessa resenärer inte brukar efterfråga mycket på plats.

Enligt Världsturismorganisationen (World Tourism Organisation, UNWTO) är en turist:

” [...] en person som för nöjes skull är minst tio mil från sin folkbokföringsadress under minst 24 timmar, enligt den kategorisering som är underlag för beräkningar av turistnäringens statistik.

Begreppet är koncentrerat till det nöjesbetonade fritidsresandet, men omfattar i praktiken allt slags resande som inte är av daglig art som till exempel daglig pendling. Eftersom turistsäsongen är kort och intensiv (åtminstone i Sverige) blir allt fler agerande parter mer en del av besöksnäringen som helhet, och då omfattas allt från dagligvarubutiker och bensinstationer till nöjesparker och skidliftar i begreppet.

Bilaga 6

Verksamhetsberättelse; Besöksnäring 2016

Besöksnäringens projektet som Herrljunga kommun tog beslut om 2015 påbörjades våren 2016. Den förste mars 2016 började Birgitta Saunders på sitt arbete som besöksnäringssansvarig för projektet.

Ett 1-årigt avtal skrevs med Gerd Ljungqvist Persson om att arbeta i projektet tillsammans med Birgitta Saunders. Avtalet reglerar förhållandet mellan parterna avseende uppdraget att bedriva insatser inom verksamhetsområdet besöksnäring/turism.

I uppdraget har ingått att aktivt marknadsföra besöksområdet, medverka i besöksnäringens/turismutvecklingsarbetet för Herrljunga kommun, Boråsregionen och närliggande regioner samt att delta vid prioriterade möte inom uppdragsområdet.

Avtal med CreaDiem skrevs för att de ska erbjuda turistbyrå under 2016.

Ambassadörsskap/värdskap, är områden som vi lyfter under projektperioden. Ambassadörsskap ligger i linje med de värdskapsutbildningar som turistrådet arbetar med. Herrljunga kommuns temaområden under hela projektperioden följer Turistrådet Västsveriges; Natur, Mat och Kultur.

Webb och Turistrådet Västsverige

Turistrådet Västsverige genomförde under januari och februari ett flertal kurser inför lanseringen av deras nya hemsida. www.vasteverige.com, kommunens Turistportal är kopplad till denna webbsida. Arbetet med att ta fram en ny sida i EPI-server påbörjades i april, www.vastsverige.com/herrljunga. En helt ny och omarbetad sida lanserades i juni 2016 och bakom den låg ett omfattande arbete med många nya bilder med tillhörande text. Idag har vi en fin turistportal på webben som är på svenska. Det finns även en engelsk sida om än något mindre än den svenska. Flertalet kontakter har tagits med besöksnäring/företag/föreningar för att informera om den nya hemsidan mm då det blev förändringar för företag att medverka med full sida på Turistrådet Västsveriges sida. Sedan starten av den nya webbsidan är det en årlig kostnad på 1000 kr för medverkande företag. För föreningar är det ingen kostnad. Turistrådet Västsverige inbjuder till redaktionsråd 3-4 gånger per år. Då samlas alla regionens 49 kommunerna för att ta del av nyheter, trender och utveckling inom besöksnäringen. Ett tillfälle för varje kommun att lyfta sina större evenemang och vad som är på gång. Utöver detta har undertecknad deltagit i utbildning i sökoptimering samt EPI-serverutbildning.

Boråsregionen

Inom besöksnäringen har det under året genomförts 4 olika samverkansträffar mellan kommunerna Herrljunga, Vårgårda, Ulricehamn, Borås, Tranemo, Svenljunga, Mark och Bollebygd. Tillsammans har kommunerna bjudit in turistföretagare och kommunernas föreningar till en gemensam turistfrukost. Varje kommun fick här möjlighet att marknadsföra sommarens och höstens evenemang. Samma målgrupp bjöds in att fira turismens dag den 27 september. Varje kommun hade nominerat ett turistföretag. Herrljunga kommun nominerade Gäsene mejeri. Vinnare blev Vårgårdaföretaget Tånga Heds Event.

Jubileumsmässan

I april genomförde Fokus Herrljunga AB Företag en jubileumsmässa i Herrljunga idrottshall. Gerd Ljungqvist Persson och undertecknad marknadsförde Herrljunga kommuns besöksmål tillsammans med företagare och föreningar inom besöksnäringen. I vår monter delades det ut vandringsledskartor samt Herrljungabygdens broschyr. På mässan hade vi en tävling där besökarna fick markera ut en plats som de ville rekommendera. Vi hade också en tävlingsfråga; hur många det var som lämnade in förslag under de tre dagarna som mässan pågick. Vinsterna kom från besöksnäring/företag i kommunen. Det var allt från mat till upplevelser.

Träffar och utbildningar och nyhetsbrev

En utbildning för företagare genomfördes under tidig höst där de fick arbeta med sina hemsidor i Basetool. Här hade vi ett 10-tal företagare/föreningar som var med. Ytterligare stöd t ex på hur man uppdaterar och lägger upp en sida har också gjorts via telefon eller genom besök. Under hösten bjöd vi in företag och föreningar till informationsmöte. Till mötet var Manda Schillerås Turistrådet Västsverige och Annika Andersson, Leader Sjuhärad inbjudna. De informerade om sina respektive organisationers verksamheter, om stöd som finns att söka. Vi diskuterade också hur samverkan kan utvecklas. Ett nyhetsbrev har introducerats sedan mars 2016. Det skickas ut varje månad med

nyhetsinformation om utbildningar och kurser som pågår i regionen samt med information om vad som pågår i Herrljungabygden. Mottagare av denna är företag och föreningar som tar emot besökare eller genomför evenemang.

Marknadsföring

Marknadsföring av kommunen görs via vår turistportal. Det har startats en Facebooksida som heter **Upplev Herrljunga**, en sida där vi marknadsför aktiviteter och evenemang utifrån Turistportalen. De evenemang som läggs upp här får en spridning också i övriga Västsverige.

Inför sommaren marknadsfördes kommunen i Knallebladets sommarbilaga samt i Alingsåstidningens sommarbilaga.

Två stycken flyers har tagits fram för att marknadsföra www.vastsverige.com/herrljunga. En flyer togs fram inför sommaren 2016 och en flyer togs fram inför julen då vi marknadsförde alla de evenemang och aktiviteter som då ägde rum.

Elisabeth Hesselblad

2016 års stora händelse kom redan i december 2015. Då fick vi informationen om att Moder Elisabeth Hesselblad, som var född i Fåglavik, skulle kanoniseras 5 juni 2016. Nu började planeringen, där Svenska kyrkan tog ett stort ansvar, att uppmärksamma denna stora händelse.

Helgonförklaringen direktsändes i TV. Med det fick Elisabeth Hesselblad, Fåglavik och Herrljunga kommun stor uppmärksamhet i massmedia världen över.

Sedan helgonförklaringen har det varit ett stort intresse att besöka Elisabeths födelsehem och besöksnäringen har samverkat med flera för att på bästa sätt ta emot besökare.

En informationsskylt har tagits fram och satts upp mitt emot Heliga Elisabeths födelsehus. Bord och bänkar vid kapellet, vid lekplatsen i Björnsbo och vid Elisabeth Hesselblad födelsehus.

I hop med Post Nord har vi på kommunen tagit fram vykort som kan skickas via webben. Den App som Post Nord har är gratis och fri att ladda ned, det som kostar är att skicka vykort genom Appen.

Cykel- och vandringsleder

Kommunen är sedan 2014 med i ett projekt som heter Cykla och vandra i Sjuhärad. Projektet har genomfört informationskvällar för att stimulera till uppdatering av vandringsleder och att sammankoppla företag och föreningar som sysslar med besöksnäring i syfte att öka paketeringar inom besöksnäringens område. Projektet har de senaste två åren fått stöd av Boråsregionen. Projektet kommer att avslutas 2017 men en fortsättning planeras.

Genom projektet så marknadsförs Herrljunga kommun tillsammans med andra Sjuhäradskommuners cykel- och vandringslederområden. Det arbete som pågår med att skriva avtal med vandringslederansvariga föreningar i kommunen är viktigt för att vi ska kunna ta emot cykel och vandringsbesökare på ett bra sätt.

Ett bra kartmaterial över cykel- och vandringsleder har tagits fram och detta kommer att arbetas vidare med in i 2017.

InfoPoint!

Under våren 2016 startades ett projekt som heter InfoPoints i Sjuhärad.

Herrljunga kommun är med i detta projekt genom Boråsregionen SKL. Här har det genomförts ett antal träffar under 2016 och ett studiebesök gjordes i Mariestad i maj 2016. I Mariestad och i Skaraborg har man sedan några år tillbaka ett flertal Info Points och detta projekt har slagit väl ut. En InfoPoint är en plats där man genom gott värdskap kan ge upplysningar om området, ett mindre antal broschyrer ska

finnas på plats men det viktiga är värdskapet i sig. Ett personligt och gott värdskap där man möter kunden och dennes behov och önskemål.

Genom att bli en InfoPoint så åtar man sig att marknadsföra kommunen. Ersättning utgår i form av utbildning i värdskap och tanken är att fler besökare tar sig till en InfoPoint och det blir då en win-win situation. Målet är att framåt ha flertalet InfoPoints runt om i kommunen.

Under 2016 har Pars Café på stationshuset i Herrljunga varit en InfoPoint. Med InfoPoint görs det en överenskommelse varje år.

Projektet med info Point fortgår fram till 2018.

Jul i Herrljungabygden

Som tidigare nämnts så har vi under november och december gjort en satsning för att nå ut med Julevenemang runt om i Herrljungabygden.

Det gjordes en Julpuff på hemsidan där vi samlade alla julevenemang, julluncher mm.

Julevenemangskort med hänvisning till hemsidan delades ut till flertalet besöksnäringföretag samt till föreningar som anordnar julevenemang. Dessa gjordes som vykort. Denna julevenemangssida är tänkt att vara årligt återkommande.

Under slutet på året påbörjades också planeringen för framtagandet av ny uppdaterad Besöksbroschyr som är tänkt att lanseras i juni 2018.

Värds kapsutbildningar

Under hösten 2016 tog Turistrådet Västsverige fram en värds kapsutbildning på webben, som företag samt föreningar kostnadsfritt kan göra, vid godkänd utbildning så kan man skriva ut ett diplom.

Information om denna utbildning har skickats ut via nyhetsbrev.

Reseberättelser

TripTale är en app som förhöjer reseupplevelse och gör bilresan lika intressant som slutmålet och baseras på en idé som handlar om att nyttja tiden i bilen på bästa sätt

Turistrådet Västsverige tog fram tillsammans med företaget TripTale och kommunerna ett audiomaterial. Herrljunga kommuns besöksnäring ansvarig beslöt att ta fram två stycken reseberättelser under 2016. Förfrågan skickades också ut till företag om att möjligheten fanns att till en mindre summa komma med i resepodden.

Genom att man laddar upp Appen TripTale i sin telefon kan man på väg Riksväg 40 och längst med E20 få upp reseberättelser om Herrljunga kommun. Denna app fungerar också utmärkt när man åker tåg. Förhoppningen här är att detta ska leda till fler besökare i Herrljungabygden och att reseberättelserna lockar till en avstickare genom Herrljunga. Reseberättelserna ligger uppe på vastsverige.com/herrljunga

Herrljunga kommun 20170201

Birgitta Saunders
Besöksnäring ansvarig

Bilaga 7.

Verksamhetsberättelse Besöksnäring 2017 (januari-oktober)

Verksamhet

Under 2017 har undertecknad arbetat 50 % av sin tjänst i besöksnäringens projektet. Ett 1-årigt avtal, motsvarande ca 8 % tjänst, skrevs med Gerd Ljungqvist Persson om att arbeta i projektet tillsammans med undertecknad. Avtalet reglerar förhållandet mellan parterna avseende uppdraget att bedriva insatser inom verksamhetsområdet besöksnäring/turism. I uppdraget har ingått att aktivt marknadsföra besöksområdet, medverka i besöksnäringens/turismutvecklings-arbetet för Herrljunga kommun, Boråsregionen och närliggande regioner samt delta vid prioriterade möte inom uppdragsområdet.

Marknadsföring

Under året har marknadsföring gjorts i www.vastsverige.com/herrljunga, samt att aktiviteter, evenemang har uppmärksammats på Facebooksidan "Upplev Herrljunga".

Herrljunga kommun har marknadsförts i Aftonbladet i söndagsbilaga samt i mässtidning på husbilsmässan tillsammans med Ulricehamns, Borås, Svenljungas och Tranemos kommuner. Marknadsföringen har gjorts inom området cykel- och vandringsprojektet "Cykla och vandra i Sjuhärad".

I Alingsåstidningens "Hej Sommar" har vi haft med en annons om Herrljungabygden där vi bland annat lyft vår besöksbroschyr.

Med en annons i Knallebladets sommarbilaga marknadsfördes vad som var på gång i kommunen under sommaren.

I Borås tidnings sommarbilaga lyftes evenemang och besöksmål i Herrljungabygden.

Besöksbroschyr

Planeringen av en ny uppdaterad besöksbroschyr påbörjades under 2016. Information till företagare och föreningar skickades ut under januari månad. Under våren fortsatte arbetet med framtagningen av nya redaktionella texter, foton och kartor revidering av företagens och föreningarnas annonser. Antalet företag som medverkar i broschyren är 48 st. Här hittar man allt från affärer, hantverkare till boenden. 12 föreningar, 4 kommunala verksamheter medverkar med annonser.

Material togs fram för att lyfta våra natur- och kulturområden. Här nämns naturreservat, natura 2000-områden, vandringsleder, badplatser, fiskevatten, fornlämningsområden, Elisabeth Hesselblad samt information om Idrottslivet i Herrljungabygden.

Ambassadörsfoto. Under försommaren samlades flertalet besöksnäringensföretag och andra företag och föreningar, kommunanställda och politiker efter en företagslunch för fotografering. Syftet med det var en välkomnande bild i vår besöksbroschyr.

Broschyren lanserades under v.23 och distribuerades ut till alla annonsörer i broschyren, turistbyråer m.fl. i närområdet.

Samverkan Boråsregionen

Hittills under 2017 har Boråsregionen haft fyra stycken möten.

Under försommaren genomfördes Turismfrukost på Hotell Scandic. Här informerade varje kommun om kommande sommarevenemang och andra utflyktsmål. InfoPoints i Boråsregionen presenterades samt personal från butiker, matställen, bensinstationer m.fl. som nu har blivit InfoPoints uppmärksammades. Turismens dag den 27/9 firade Boråsregionens kommuner gemensamt i Sinnenas hus i Borås. Då informerades bl a om turismsatsningar runt om i regionen. Samverkan mellan Boråsregionen är viktig och vi försöker att samverka över gränser vid evenemang mm.

Varje kommun nominerar en turismföretagare/förening. Från Herrljunga kommun nominerades Säms Camping med Geraldine Hulsman. Årets turismpris gick till Simon som arrangerar festivalen Uport i Ulricehamn.

Samverkansgrupper inom kommunen

Under våren startades en samverkansgrupp inom området Mat. Syftet var att lyfta hur vi på bästa sätt marknadsför redan etablerade matevenemang.

Samverkansgruppen mellan Hembygdsföreningar återupptogs under våren och i Nya Spårabolstugan samlades 11 representanter från 11 av våra 13 hembygdsföreningar. Under hösten har denna samverkan fortsatt och nu finns också Studieförbundet Vuxenskolan med.

Vid Herrljunga köpmannaförenings årsmöte var besöksnäringens ansvariga Gerd och undertecknad inbjudna för att informera om kommunens marknadsföring på webben och i sociala medier. Särskilda punkter som togs upp var samverkan, ambassadörsskap samt framtida paketeringar.

Turistrådet Västsverige

Nya Västsverigewebben – Under försommaren i juni meddelade Turistrådet Västsverige om planerna på att göra förändringar på webben, detta för att den digitala utvecklingen går fort fram samt för att få en ökad trafik till turistrådet Västsverige. I augusti meddelades om hur detta skulle ske och informerade alla kommuner att samarbetet mellan Turistrådet och Basetool kommer sägas upp fr.o.m. 31 december 2017. Den nya sidan kommer att lanseras 1 januari 2018

Webb, vastsverige.com/herrljunga

Avtalet mellan Herrljunga kommun och Basetool kommer att sägas upp under hösten 2017. Detta innebär att de sidor som idag ligger i Basetool d.v.s. alla presentationssidor skall flyttas in på nya webben i systemet EPI. Detta stora omlägningsarbete har påbörjats under oktober månad

Teman på vastsverige.com är evenemang, se och uppleva, äta, destinationer samt paketeringar. Under respektive tema finns det underrubriker som utvecklats allt eftersom.

EPI är det webbsystem som framåt kommer vara det arbetsverktyg som kommer att användas för upplägg på turismsidan.

InfoPoint

Under 2017 har Herrljunga kommun slutit avtal med Paroy i Annelund och Herrljunga Hälso- och friskvårdscenter att vara InfoPoints.

På dessa platser finns det ett broschyrställ. Personalen har genomgått den digitala värdsutbildningen och deltagit i en informationsdag i Borås. Projektet InfoPoint i Boråsregionen har under 2017 bedrivits runt om i Sjuhärad samt i flertalet andra kommuner i Västsverige. Det utgår ingen ersättning för de som vill vara en InfoPoint och kontrakten man skriver är på ett år med möjlighet till förlängning kommande år.

Sociala medier- Facebook / Upplev Herrljunga

Sociala medier har blivit allt viktigare verktyg för att nå ut till allmänheten både gällande marknadsföring och information. Under sommaren 2016 lade vi till Upplev Herrljunga på Facebook. Sidan har blivit en kanal ut för att uppmärksamma evenemang och aktiviteter i Herrljungabygden. Under 2017 har vi fått fler ”gillamarkeringar” till sidan men framför allt ser vi att den gett större spridning till våra evenemang, samverkan med Boråsregionen och andra närliggande kommuner.

TripAdvisor och Google my business, två webbportaler har blivit allt viktigare för företag att synas på inom besöksnäringen. Här har man som resenär möjlighet att recensera företag, platser mm. Många som idag ska ut och resa, använder sig av dessa webbplatser för att söka information.

En utbildningsträff är under planering, för besöksnäringens företag och föreningar, där de ska få ökad kunskap att lägga upp sitt företag/förening så att de ska få mer trafik till sina webbplatser.

Herrljungabygdens nyhetsbrev

Under 2017 har nyhetsbrev gått ut till besöksnäringens företag, föreningar och privatpersoner samt till InfoPoints om vad som är på gång inom besöksnäringen i Herrljunga kommun, Boråsregionen samt inom Västsverige. Under januari till oktober har sammanlagt nio nyhetsbrev skickats ut. Nyhetsbrevet är en viktig kanal för att nå ut med information om föreläsningar, trender och vad som är på gång i Herrljungabygden evenemang mm. Detta är en del i ett gott värdskap.

Paketeringar

I Herrljungabygden finns det redan ett antal paketeringar med möjlighet till att bo, äta och/eller göra. Vandringsledspaketeringar är på gång med några boenden och här arbetas för fler inför våren 2018.

Julevenemang 2017

Nu pågår insamlandet av evenemang för en gemensam satsning där man ska kunna se alla julevenemang samlat i en puff på vastsverige.com.

Verksamhetsberättelse per jan-okt 2017.

Herrljunga 20171024

Birgitta Saunders

Besöksnäringens ansvarig

Ledande ställning bland de anställda i kommunen.

Sammanfattning

Den nya kommunallagen, vilken ska börja gälla från och med 2018-01-01, föreskriver i 7 kap § 1 att styrelsen ska utse en direktör. Direktören ska ha den ledande ställningen bland de anställda och vara chef för den förvaltning som finns under styrelsen. Styrelsen får besluta att direktören ska ha en annan benämning.

Den bakomliggande viljeinriktningen i lagförändringen är att den ledande ställningen bland de anställda, ska ha samma benämning i Sveriges alla kommuner. Samtidigt reglerar kommunallagen att det är möjligt för kommunstyrelsen att tilldela befattningen en annan benämning.

I samma kapitel 7, § 2, regleras att styrelsen ska i en instruktion fastställa hur direktören ska leda förvaltningen under styrelsen. Instruktionen ska också fastställa direktörens övriga uppgifter.

Båda lagregleringarna är tillkomna med syfte att skapa likvärdighet mellan kommunerna i Sverige och större tydlighet i uppdraget som ledande tjänsteperson.

Beslutsunderlag

Denna tjänsteskrivelse

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar fastställa benämningen kommundirektör för den ledande tjänstepersonen i kommunen. Benämningen börjar gälla från och med 2018-01-01.

Niels Bredberg
Senior Kommunchef

Expedieras till: HR-avdelningen
För kännedom
till:

Bakgrund

Det är angeläget att påvisa de behov av förändringar vilka påkallas genom den nya kommunallagen, gällande från och med 2018-01-01.

Den nya kommunallagen, vilken ska börja gälla från och med 2018-01-01, föreskriver i 7 kap § 1 att styrelsen ska utse en direktör. Direktören ska ha den ledande ställningen bland de anställda och vara chef för den förvaltning som finns under styrelsen.

Styrelsen får besluta att direktören ska ha en annan benämning.

Viljeinriktningen är att den ledande ställningen bland de anställda, ska ha samma benämning i Sveriges alla kommuner. Samtidigt reglerar kommunallagen att det är möjligt för kommunstyrelsen att tilldela befattningen en annan benämning.

I samma kapitel 7, § 2, regleras att styrelsen ska i en instruktion fastställa hur direktören ska leda förvaltningen under styrelsen. Instruktionen ska också fastställa direktörens övriga uppgifter.

Ärendet är tvådelat. Båda ärendena, benämning och instruktion för kommundirektören, hänger samman. Tydligheten ska även tjäna som underlag vid framtida rekrytering av kommunens ledande tjänsteperson.

Benämningen i sig påverkar inte anställningsvillkor. Mandatet för beslut om anställningsvillkor är reglerat i kommunstyrelsens delegationsordning.

Ekonomisk bedömning

Ärendet har inga ekonomiska konsekvenser

Juridisk bedömning

I enlighet med nya kommunallagen

Miljökonsekvensbeskrivning

Inga miljökonsekvenser

Jämställdhetsbeskrivning

Ärendet påverkar inte jämställdhetsperspektivet.

Samverkan

Ärendet har behandlats inom det reguljära samverkanssystemet.

Motivering av förslag till beslut

Enligt nya kommunallagen.

Förslag till instruktion avseende ansvar, befogenheter och arbetsuppgifter för befattning med ledande ställning bland de anställda tillika chef för den förvaltning som finns under styrelsen.

Sammanfattning

Den nya kommunallagen, vilken ska börja gälla från och med 2018-01-01, föreskriver i 7 kap § 1 att styrelsen ska utse en direktör. Direktören ska ha den ledande ställningen bland de anställda och vara chef för den förvaltning som finns under styrelsen. Styrelsen får besluta att direktören ska ha en annan benämning.

Viljeinriktningen är att den ledande ställningen bland de anställda, ska ha samma titel i Sveriges alla kommuner. Samtidigt reglerar kommunallagen att det är möjligt för kommunstyrelsen att tilldela befattningen en annan titel.

I samma kapitel 7, § 2, regleras att styrelsen ska i en instruktion fastställa hur direktören ska leda förvaltningen under styrelsen. Instruktionen ska också fastställa direktörens övriga uppgifter.

Kommundirektörsföreningen i Sverige har arbetat fram en checklista för kommundirektörens ansvar, befogenheter och arbetsuppgifter. Med checklistan som grund presenterar kommunchefen bilagt förslag till instruktion för kommundirektören/kommunchefen i Herrljunga kommun. Förslaget är bedömt anpassat till Herrljunga kommuns organisation och förutsättningar.

Beslutsunderlag

Bilagt förslag till instruktion för kommundirektör/kommunchef

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar fastställa instruktion för kommundirektör/kommunchef enligt bilagt förslag.

Niels Bredberg
Senior Kommunchef

Expedieras till: Namn namn, titel, organisatoriskt tillhörighet
För kännedom Namn namn, titel, organisatoriskt tillhörighet
till:

Bakgrund

Det är angeläget att påvisa de behov av förändringar vilka påkallas genom den nya kommunallagen, gällande från och med 2018-01-01.

Den nya kommunallagen, vilken ska börja gälla från och med 2018-01-01, föreskriver i 7 kap § 1 att styrelsen ska utse en direktör. Direktören ska ha den ledande ställningen bland de anställda och vara chef för den förvaltning som finns under styrelsen. Styrelsen får besluta att direktören ska ha en annan benämning.

Viljeinriktningen är att den ledande ställningen bland de anställda, ska ha samma titel i Sveriges alla kommuner. Samtidigt reglerar kommunallagen att det är möjligt för kommunstyrelsen att tilldela befattningen en annan titel.

I samma kapitel 7, § 2, regleras att styrelsen ska i en instruktion fastställa hur direktören ska leda förvaltningen under styrelsen. Instruktionen ska också fastställa direktörens övriga uppgifter.

Kommundirektörsföreningen i Sverige har arbetat fram en checklista för kommundirektörens ansvar, befogenheter och arbetsuppgifter. Med checklistan som grund presenterar kommunchefen bilagt förslag till instruktion för kommundirektören/kommunchefen i Herrljunga kommun. Förslaget är bedömt anpassat till Herrljunga kommuns organisation och förutsättningar.

Kommunallagen reglerar inte arbetsuppgifter och ansvar för kommunens ledande tjänsteperson – kommundirektören.

Det finns ingen gällande beskrivning av arbetsgivarens krav på kommundirektören än den annons som använts vid rekryteringen. I vissa fall kan en kravspecifikation ligga bakom annonsen.

Den checklista som kommundirektörsföreningen tagit fram i samverkan med SKL, har utgjort ett underlag till instruktionen i dialog mellan kommunstyrelsens ordförande, representerande kommunstyrelsen och kommunchef.

Det är viktigt att instruktionen tydliggör arbetsgivarens förväntningar och krav på kommundirektören/kommunchefen. Instruktionen ska bidra till en effektiv ledning av kommunen och att utveckla ett gott samarbete, byggt på ömsesidig förståelse för de olika roller som kommunens ledande tjänsteman respektive kommunens ledande förtroendevalda har.

Instruktionen ska tydliggöra arbets- och rollfördelning mellan kommundirektören och kommunstyrelsen/kommunstyrelsens ordförande och mellan kommundirektören och andra förvaltnings- och bolagschefer i kommunkoncernen.

Kommundirektören är anställd av kommunstyrelsen och svarar inför denna. Det bör dock vara ordföranden som går igenom arbets- och rollfördelning med direktören.

Instruktionen ska ge stöd för återkommande samtal mellan kommunstyrelsens ordförande och kommundirektören/kommunchefen. Ett sådant samtal bör genomföras minst en gång per år. Av särskild vikt är samtalen vid nyanställning eller vid skifte i kommunens politiska ledning.

Instruktionen tar inte upp anställningsvillkor. Mandatet för beslut om anställningsvillkor är reglerat i kommunstyrelsens delegationsordning.

Instruktionen kan kompletteras med en arbetsplan för kommundirektören, som tar upp de viktigaste större arbetsuppgifterna och förväntade resultat på kort respektive lång sikt, t ex det närmaste året respektive mandatperioden.

Ekonomisk bedömning

Ärendet har inga ekonomiska konsekvenser

Juridisk bedömning

I enlighet med nya kommunallagen

Miljökonsekvensbeskrivning

Inga miljökonsekvenser

Jämställdhetsbeskrivning

Ärendet påverkar inte jämställdhetsperspektivet.

Samverkan

Ärendet har behandlats inom det reguljära samverkanssystemet.

Motivering av förslag till beslut

Enligt nya kommunallagen ska instruktion fastställas.

Bilaga

Förslag till instruktion för kommundirektörens ansvar, befogenheter och arbetsuppgifter

Inledning

Med Visionen VÅGA – VILJA – VÄXA som grund är vårt gemensamma uppdrag att arbeta för medborgarna, brukarna och för kommunens bästa med målsättningen att Herrljunga kommun ska bli en uthållig och framgångsrik kommun med påtaglig växtkraft och uppnå det övergripande målet om 10 000 invånare år 2020.

Vägledande är de av Kommunfullmäktige fastställda inriktningsmålen;

Herrljunga kommun är en kommun,

- Där det är "gott att leva".
- Som tagit flera steg närmare en långsiktigt hållbar kommun.
- Med en tydlig och välkomnande VI-känsla i kommunen.
- Med ett dynamiskt och lokalt förankrat näringsliv
- Med en välskött kommunal ekonomi
- Där arbetet sker i enlighet med det av kommunfullmäktige antagna personalpolitiska programmet

Inriktningsmålen och därtill hörande prioriterade mål är antagna av Kommunfullmäktige och ska i huvudsak gälla för hela mandatperioden.

Tillkommande konkreta uppdrag specificeras i kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens beslut samt årligen i budget.

Kommundirektörens uppdrag

Kommundirektören är kommunens ledande tjänsteperson direkt underställd kommunstyrelsen.

Kommundirektören har sitt uppdrag från och har anställts av kommunstyrelsen. Kommundirektören har det yttersta ansvaret för att lägga förslag till och verkställa kommunstyrelsens beslut.

Kommundirektören ska arbeta med stor integritet med avseende på information och underlag för beslut och tjäna både majoritet och minoritet i styrelsen.

I kommundirektörens uppgift ingår att

- klara ut principerna för styrning, ledning, uppföljning, utvärdering och kontroll
- ansvara för och fastställa kommunens ledningsorganisation (ledningsgr./beredningsgr. mm)

- medverka i en tydlig roll- och uppgiftsfördelning mellan förtroendevalda och tjänstemän

Utveckling av kommunens verksamheter och av kommunen

Kommundirektören har en drivande roll för att utveckla och effektivisera kommunens organisation och verksamheter.

Kommundirektören har även ett medansvar för utvecklingen av kommunen inom det geografiska området.

Externa kontakter

Kommundirektören ansvarar tillsammans med, och i överenskommelse med, Kommunstyrelsens ordförande för externa kontakter såsom kontakterna med,

- näringsliv
- länsstyrelse och andra regionala organ
- högskola/universitet och andra statliga organ
- andra kommuner och landsting
- medborgare och organisationer

Massmedia

Kommundirektören ansvarar tillsammans med, och i överenskommelse med, Kommunstyrelsens ordförande för öppenhet i bemötande av massmedia, vilken gäller med utgångspunkt från bl a offentlighetsprincipen.

Kommundirektören är ansvarig för kontakterna med journalister i de frågor som rör kommunstyrelsens förvaltning, men har också ansvaret för att hela den kommunala organisationen strävar efter bra massmedierelationer och att ge ärliga och korrekta uppgifter.

Samverkansöverenskommelse mellan kommunstyrelsens ordförande och kommundirektören.

Med instruktionen för kommundirektören som grund ska kommunstyrelsens ordförande och kommundirektören teckna överenskommelse om spelregler i rollfördelningen. Överenskommelse om spelregler tecknas mellan parterna och meddelas kommunstyrelsen.

Arbetsuppgifter mot politiska organ

- Kommunstyrelsen och dess utskott

Ansvar för beredning av alla ärenden

Kommundirektören är ytterst ansvarig för beredning av samtliga ärenden till kommunstyrelsen och dess utskott. För ärenden som kommer från annan nämnd eller bolagsstyrelser har kommundirektören ansvar för att komplettering sker med yttrande och beslutsförslag, t.ex. med avseende på finansiering av förslagen.

Föredragningar

Kommundirektören har ansvar för samtliga interna föredragningar. Direktören kan vidaredelegera arbetsuppgiften.

Närvaro- och yttranderätt samt rätt att göra anteckningar till protokollet

Kommundirektören har närvaro- och yttranderätt i kommunstyrelsen, beredningar och samtliga utskott. Kommundirektören har rätt att tillföra anteckningar i protokollet, oavsett bakgrund till protokollsanteckningen.

Initiativ

Kommundirektören ska ta erforderliga initiativ i uppdraget som kommunens ledande tjänsteperson.

- Kommunfullmäktige

Kommundirektören har närvaro- och yttranderätt i kommunfullmäktige, beredningar och samtliga utskott.

Kommundirektören kan utses till föredragande i ärenden där det bedöms lämpligt.

Kommundirektören har rätt att tillföra anteckningar i protokollet, oavsett bakgrund till protokollsanteckningen.

Arbetsuppgifter mot förvaltningar

- Kommunstyrelsens förvaltning/kommunledningskontor

Förvaltningsledning

Kommundirektören är chef för kommunstyrelsens förvaltningschefer och överordnad chef för förvaltningarna.

Anställning av personal

Kommundirektören ansvarar för anställning av personal vid kommunstyrelsens förvaltning.

Organisationsförändringar

Kommundirektören ska ansvara för organisationen och organisationsförändringar vid kommunstyrelsens förvaltning.

Delegation och attesträtt

Delegation till kommunstyrelsens förvaltning ges till kommundirektören, vilken har rätten att vidaredelegera till tjänstepersoner inom förvaltningsorganisationen.

- Övriga nämnder och förvaltningar

Närvaro- och yttranderätt

Kommundirektören har närvaro- och yttranderätt i kommunens samtliga nämnder. Denna rätt utnyttjas efter samråd med kommunstyrelsens ordförande.

Kommundirektören och förvaltningscheferna

Kommundirektören anställer och avvecklar förvaltningschefer efter samråd med kommunstyrelsens ordförande och resp. berörd facknämnds ordförande.

Kommundirektören är chef över förvaltningscheferna och svarar för arbetsgivarrollen gentemot förvaltningscheferna och för att de i sina uppdrag även beaktar kommunövergripande frågor, och anlägger ett koncernperspektiv.

Förvaltningscheferna svarar för sina respektive verksamheter gentemot sina nämnder.

Kommundirektören ska biträda kommunstyrelsen i den uppsikt över nämndernas verksamhet som beskrivs i kommunallagen.

Samordning mellan förvaltningschefer

Kommundirektören ansvarar för samordning mellan förvaltningscheferna.

Genom fastställande av den kommungemensamma ledningsgruppen, ska kommundirektören samordna och utveckla strategiska kommunövergripande och förvaltningsgemensamma uppgifter.

Utvecklings- och lönesamtal

Kommundirektören ansvarar för utvecklings- och lönesamtal med förvaltningscheferna.

Arbetsuppgifter mot kommunala bolag

Moderbolag och bolag i kommunens bolagskoncern

Samordning

Kommundirektören ansvarar för samordning, dels mellan bolagscheferna, dels med förvaltningscheferna i kommunkoncernen.

VD i moderbolag

Kommundirektören kan utses till VD i moderbolaget.

Om kommundirektören inte är VD i moderbolaget, ska kommundirektören tillse att kommunstyrelsen ges förutsättningar att utöva ägarrollen gentemot bolagen på uppdrag av kommunfullmäktige.

Kommundirektören ansvarar för att kommunstyrelsen genomför ägardialog med bolagens ordförande och VD, två gånger per år (maj och december).

Anställning av bolagschefer

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS
FÖRVALTNING
Niels Bredberg

Tjänsteskrivelse
2017-10-17
DNR KS 265/2017 910
Sid 8 av 8

Enligt aktiebolagslagen är det styrelsen som tillsätter VD.

Kommundirektören bör dock ges ansvar att bereda anställning av VD i de kommunala bolagen i samråd med styrelsen och VD:n i moderbolaget och, på samma sätt som för förvaltningscheferna, bereda frågan om anställningsvillkoren för verkställande direktörerna.

Samråd med kommundirektören bör ske när det gäller den fortlöpande lönerrevisionen så att ett helhetsperspektiv för alla chefer kan anläggas oavsett organisatorisk tillhörighet.